

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► В РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 987/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 16 септември 2009 година

за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност

(текст от значение за ЕИП и за Швейцария)

(ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1)

Изменен със:

Официален вестник

		№	страница	дата
► M1	Регламент (EC) № 1244/2010 на Комисията от 9 декември 2010 година	L 338	35	22.12.2010 г.
► M2	Регламент (EC) № 465/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година	L 149	4	8.6.2012 г.
► M3	Регламент (EC) № 1224/2012 на Комисията от 18 декември 2012 година	L 349	45	19.12.2012 г.
► M4	Регламент (EC) № 1372/2013 на Комисията от 19 декември 2013 година	L 346	27	20.12.2013 г.

▼B**РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 987/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ****ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА****от 16 септември 2009 година****за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност****(текст от значение за ЕИП и за Швейцария)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЬТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално членове 42 и 308 от него,

като взеха предвид Регламент (ЕО) № 883/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност⁽¹⁾, и по-специално член 89 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 883/2004 осъвременява правилата за координация на системите за социална сигурност на държавите-членки, като определя мерките и реда за тяхното прилагане и ги опростява за всички участващи страни. Следва да бъдат определени правила за прилагане.
- (2) По-тясното и ефективно сътрудничество между институциите за социална сигурност е основен фактор, даващ възможност на лицата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004, да се възползват от правата си във възможно най-кратък срок и при оптимални условия.
- (3) Електронната комуникация е подходящо средство за бърз и надежден обмен на данни между институциите на държавите-членки. Електронното обработване на данни следва да спомогне за ускоряването на процедурите за всички участващи страни. Съответните лица следва да се възползват и от всички гаранции, предвидени в разпоредбите на Общността за закрила на физическите лица с оглед на обработването и свободното движение на лични данни.
- (4) Наличието на данните (включително в електронен форма) на националните органи, които вероятно ще участват в прилагането на Регламент (ЕО) № 883/2004, във форма, позволяваща актуализирането им в реално време, следва да улесни обмена между институциите на държавите-членки. Този подход, който се създава върху чисто фактическата информация и непосредствения достъп до нея от страна на гражданите, представлява ценно улеснение, което следва да бъде въведено с настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ C 324, 30.12.2006 г., стр. 59.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 9 юли 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 17 декември 2008 г. (ОВ C 38 E, 17.2.2009 г., стр. 26) и Позиция на Европейския парламент от 22 април 2009 г. Решение на Съвета от 27 юли 2009 г.

▼B

- (5) Постигането на възможно най-гладко функциониране и ефективно управление на сложните процедури по прилагане на правилата за координация на системите за социална сигурност изисква създаването на система за незабавно актуализиране на приложение 4. Подготовката и прилагането на разпоредби в този смисъл изисква тясно сътрудничество между държавите-членки и Комисията, като изпълнението им следва да става бързо предвид последствията от забавянето както за граждани, така и за административните органи. Ето защо на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия за създаване и управление на база данни и за осигуряване на функционирането на тази база не по-късно от датата на влизане в сила на настоящия регламент. Комисията следва по-специално да предприеме необходимите мерки за интегриране в тази база данни на информацията, посочена в приложение 4.
- (6) Подобряването на определени процедури следва да осигури по-голяма правна сигурност и прозрачност за лицата, които се ползват от Регламент (EO) № 883/2004. Например определянето на общи срокове за изпълнението на дадени задължения или извършването на дадени административни задачи следва да спомогне за изясняването и структурирането на отношенията между осигурените лица и институциите.
- (7) Лицата, обхванати от настоящия регламент, следва да получат от компетентната институция навременен отговор на техните искания. Отговорът следва да бъде предоставен най-късно в сроковете, определени от законодателство в областта на социалната сигурност на съответната държава-членка, ако съществуват такива срокове. Би било желателно държавите-членки, чието законодателство в областта на социалната сигурност не предвижда такива срокове, да обмислят приемането им и оповестяването им на заинтересованите лица, ако е необходимо.
- (8) На държавите-членки, техните компетентни органи и институциите за социална сигурност следва да се осигури възможност да се споразумеят помежду си за опростени процедури и административни договорености, които считат за по-ефективни и по-добре съобразени с особеностите на съответните им системи за социална сигурност. Тези договорености обаче не следва да засягат правата на лицата, попадащи в обхвата на Регламент (EO) № 883/2004.
- (9) Сложността, присъща на областта на социалната сигурност, изисква всички институции на държавите-членки да положат особени усилия в подкрепа на осигурените лица, за да се избегне санкционирането на онези, които не са подали искане или не са предоставили определена информация на институцията, отговорна за обработването на това искане в съответствие с правилата и процедурите, определени в Регламент (EO) № 883/2004 и в настоящия регламент.
- (10) За да се определи компетентната институция, а именно тази, чието законодателство се прилага или която е отговорна за изплащането на определени обезщетения, данните на осигуреното лице и на членовете на семейството му трябва да се проверят от институциите на повече от една държава-членка. За да се гарантира, че съответното лице е защитено по време на необходимата комуникация между институциите, следва да се предвиди разпоредба за предварително членство в система за социална сигурност.

▼B

- (11) Държавите-членки следва да си сътрудничат за определяне мястото на пребиваване на лицата, за които се прилагат настоящият регламент и Регламент (ЕО) № 883/2004 и, в случай на спор, да вземат предвид всички приложими критерии за разрешаване на въпроса. Държавите-членки могат включват критериите, посочени в съответния член на настоящия регламент.
- (12) Много от предвидените в настоящия регламент мерки и процедури имат за цел да осигурят по-голяма прозрачност относно критериите, които трябва да се прилагат от институциите на държавите-членки съгласно Регламент (ЕО) № 883/2004. Такива мерки и процедури произтичат от практиката на Съда на Европейските общности, решенията на Административната комисия и повече от 30 години опит в осъществяване на координацията на системите за социална сигурност в контекста на основните свободи, залегнали в Договора.
- (13) Настоящият регламент предвижда мерки и процедури за насърчаване на мобилността на заетите и безработните лица. Погранични работници, които са станали напълно безработни, могат да се регистрират към службите по заетостта както в държавата на пребиваване, така и в държавата-членка, където последно са били заети. Но при всички случаи те следва да имат право на обезщетения само от държавата-членка на пребиваване.
- (14) Изискват се определени специални правила и процедури с оглед определяне на законодателството, приложимо за отчитане на периодите, през които едно осигурено лице е посветило време на отглеждането на деца в различните държави-членки.
- (15) Също така определени процедури следва да отразяват необходимостта от балансирано поделяне на разходите между държавите-членки. Особено в областта на осигуряването при болест, такива процедури следва да отчитат позицията на държавите-членки, които поемат разходите за предоставяне на достъп на осигурените лица до системата си за здравеопазване, и позицията на държавите-членки, чиито институции поемат разходите за обезщетенията в натура, получавани от техните осигурени лица в държава-членка, различна от държавата, в която пребивават.
- (16) В специфичния контекст на Регламент (ЕО) № 883/2004 е необходимо да се изяснят условията за поемане на разходите по обезщетенията за болест в натура като част от лечението по график, тоест такива, за които осигуреното лице отива в държава-членка, различна от онази, в която е осигурено или пребивава. Следва да се уточнят задълженията на осигуреното лице във връзка с искането за предварително разрешение, както и задълженията на институцията към пациента във връзка с условията за разрешение. Следва да се изяснят също и последствията от таксуването на разходите за медицински грижи, получени в друга държава-членка въз основа на разрешение.
- (17) Настоящият регламент и особено разпоредбите, засягащи престоя извън компетентната държава-членка и лечението по график, не следва да възпрепятстват прилагането на по-благоприятни национални разпоредби, по-специално по отношение на възстановяването на разходите, извършени в друга държава-членка.

▼B

- (18) Наличието на повече задължителни процедури, които да намалят времето, необходимо за извършване на разплащанията по тези вземания между институциите на държавите-членки, е от основно значение за поддържането на доверие в този обмен и за удовлетворяване на потребността от добро управление на системите за социална сигурност на държавите-членки. Ето защо процедурите за разглеждане на искания за обезщетения за болест и за безработица следва да бъдат подобрени.
- (19) Процедурите между институциите за взаимопомощ при събирането на вземания в областта на социалната сигурност следва да бъдат засилени, за да се гарантира по-ефективно събиране и гладко функциониране на правилата за координация. Ефективното събиране е също и средство за предотвратяване на злоупотребите и измамите и справяне с тях, и начин да се гарантира устойчивостта на схемите за социална сигурност. Това включва приемането на нови процедури, като се вземат за основа съществуващите разпоредби в Директива 2008/55/EО на Съвета от 26 май 2008 г. относно взаимопомощта при събиране на вземания, свързани с някои видове налози, мита, данъци и други мерки⁽¹⁾. Такива нови процедури за събиране следва да бъдат преразгледани предвид придобития опит след пет години прилагане и адаптирани, ако е необходимо, по-специално за да се гарантира, че са напълно действащи.
- (20) За целите на разпоредбите за взаимна помощ по отношение на събиране на предоставени, но недължими обезщетения, събиране на предварителни плащания и вноски, прихващане и съдействие за събиране, компетентността на държавата-членка, получила искането, е ограничена до действия, свързани с мерките за изпълнение. Всички останали действия попадат в кръга на компетентността на държавата-членка, отправила искането.
- (21) Мерките за изпълнение, взети в държавата-членка, получила искането, не предполагат признаване от тази държава-членка на вземането по същество или на основанието му.
- (22) Уведомяването на заинтересованите лица за техните права и задължения е съществен елемент на отношенията на доверие с компетентните органи и институциите на държавите-членки. Информацията следва да съдържа насоки за административните процедури. Заинтересовани лица могат да бъдат според случая осигурените лица, членовете на техните семейства и/или преживелите ги лица и/или други лица.
- (23) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно приемането на мерки за координация, за да се гарантира ефективното упражняване на правото на свободното движение на хора, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно поради мащаба и ефекта му може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

⁽¹⁾ ОВ L 150, 10.6.2008 г., стр. 28.

▼B

- (24) Настоящият регламент следва да замени Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета от 21 март 1972 г. за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и техните семейства, които се движат в рамките на Общността⁽¹⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Определения

Член 1

Определения

1. За целите на настоящия регламент:
 - a) „основен регламент“ означава Регламент (EO) № 883/2004;
 - b) „регламент по прилагане“ означава настоящият регламент; и
 - b) прилагат се определенията, уредени в основния регламент.
2. В допълнение към посочените в параграф 1 определения,
 - a) „точка за достъп“ означава образувание, което предоставя:
 - i) електронна точка за контакт;
 - ii) автоматична маршрутизация въз основа на адреса; и
 - iii) интелигентна маршрутизация въз основа на софтуер, който позволява автоматична проверка и маршрутизация (например приложение за изкуствен интелект) и/или човешка намеса.
 - b) „орган за връзка“ означава органът, определен от компетентния орган на държава-членка за един или повече клонове на социалната сигурност, посочени в член 3 от основния регламент, който отговаря на искания за информация и съдействие за целите на прилагането на основния регламент и регламента по прилагане, и който трябва да изпълнява задачите, възложени му съгласно дял IV от регламента по прилагане;
 - b) „документ“ означава съвкупност от данни, независимо от използваня носител, структурирани по начин, който позволява обменянето им по електронен път, които трябва да бъдат съобщени, за да се позволи функционирането на основния регламент и на регламента по прилагане;
 - g) „структурен електронен документ“ означава всеки документ, структуриран във формат, предназначен за електронен обмен на информация между държавите-членки;

⁽¹⁾ ОВ L 74, 27.3.1972 г., стр. 1.

▼B

- д) „предаване по електронен път“ означава предаване чрез използване на електронни средства за обработване (включително цифрова компресия) на данни и използване на кабели, радиопредаване, оптични технологии или други електромагнитни средства;
- е) „Одиторски съвет“ означава органът, предвиден в член 74 от основния регламент.

ГЛАВА II***Разпоредби относно сътрудничеството и обмена на данни******Член 2******Приложно поле и правила за обмен между институциите***

1. За целите на регламента по прилагане, обменът между органи и институции на държавите-членки и лица, попадащи в приложното поле на основния регламент, се основава на принципите на обществени услуги, ефективност, активно подпомагане, бързо предоставяне и достъпност, включително електронна достъпност, особено за лицата с увреждания и възрастните хора.
2. Институциите незабавно предоставят или обменят всички данни, необходими за установяването и определянето на правата и задълженията на лицата, за които е приложим основният регламент. Предаването на такива данни между държавите-членки се извършва пряко от самите институции или косвено посредством органите за връзка.
3. В случаите когато лице погрешно е подало информация, документи или искания до институция на територията на държава-членка, различна от тази, в която се намира посочената в съответствие с регламента по прилагане институция, информацията, документите или исканията се пренасочват незабавно от първата институция към институцията, определена съгласно регламента по прилагане, като се посочва първоначалната дата на подаването им. Тази дата е обвързваща за последната институция. Независимо от това, институциите на държава-членка не носят отговорност, нито се счита, че са взели решение въз основа на своето бездействие поради късно предоставяне на информация, документи или искове от институции на други държави-членки.
4. Когато данните се предават косвено посредством органа за връзка на държавата-членка по местоназначение, сроковете за отговор на подадените искания започват да текат от датата, на която този орган за връзка е получил искането, така както ако то е било получено от институцията на тази държава-членка.

Член 3***Приложно поле и правила за обмен между заинтересованите лица и институциите***

1. Държавите-членки гарантират предоставянето на необходимата информация на заинтересованите лица, с цел последните да бъдат информирани за измененията, въведени с основния регламент и с регламента по прилагането му, за да им се даде възможност да предявяват правата си. Те предоставят също така лесни за ползване услуги.

▼B

2. От лицата, за които се прилага основният регламент, се изисква да препращат на съответната институция информацията, документите и подкрепящите ги доказателства, необходими за установяване на тяхното положение или това на техните семейства, за установяване или запазване на техните права и задължения, и за определяне на приложимото законодателство и задълженията им съгласно него.

3. Когато събират, изпращат или обработват лични данни съгласно своето законодателство за целите на прилагането на основния регламент, държавите-членки гарантират, че съответните лица имат възможност да упражняват напълно правата си във връзка със защитата на лични данни, в съответствие с разпоредбите на Общността относно защитата на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни.

4. Доколкото е необходимо за прилагането на основния регламент и на регламента по прилагане, съответните институции незабавно препращат информацията и издават документите на заинтересованите лица без забавяне и във всички случаи в крайните срокове, предвидени от законодателството на съответната държава-членка.

Съответната институция уведомява за своето решение претендиращото за обезщетение лице, което пребивава или е в престой в друга държава-членка, пряко или чрез органа за връзка на държавата-членка на пребиваване или престой. В случай че откаже обезщетения, тя посочва също основанията за отказа, правните средства за обжалване и предвидените за това срокове. Копие от това решение се изпраща на другите заинтересовани институции.

*Член 4***Формат и метод за обмен на данни**

1. Административната комисия определя структурата, съдържанието, формата и подробните способи за обмен на документите и структурираните електронни документи.

2. Предаването на данни между институциите или органите за връзка се извършва по електронен път пряко или косвено посредством точките за достъп в защитена обща рамка, която може да гарантира поверителността и защитата на обмена на данни.

3. При комуникацията си със заинтересованите лица съответните институции използват подходящите за всеки случай способи и доколкото е възможно отдават предпочтение на използването на електронни средства. Административната комисия определя практическите условия и ред за изпращането на информация, документи или решения по електронен път до заинтересованото лице.

*Член 5***Правна стойност на документи и подкрепящи доказателства, издадени в друга държава-членка**

1. Документи, които са издадени от институция на държава-членка и показват положението на дадено лице за целите на прилагането на основния регламент и на регламента по прилагане, и подкрепящите доказателства, въз основа на които са издадени документите, се приемат от институциите на останалите държави-членки, доколкото не са отнети или обявени за невалидни от държавата-членка, в която са били издадени.

▼B

2. При съмнение относно валидността на документ или точността на фактите, на които се основават съдържащите се в него сведения, институцията на държавата-членка, която получава документа, отправя питане до издаващата институция за необходимите разяснения и, когато е уместно, отнемането на този документ. Издаващата институция преценява отново основанията за издаването на документа и, при необходимост, го отнема.

3. По силата на параграф 2 когато има съмнение относно предоставената от заинтересованите лица информация, валидността на даден документ или подкрепящи доказателства, или относно точността на фактите, на които се основават съдържащите се в съответния документ сведения, институцията по мястото на престой или пребиваване извършва доколкото е възможно, по искане на компетентната институция, необходимата проверка на тази информация или документ.

4. Ако не бъде постигнато споразумение между съответните институции, въпросът може да бъде отнесен до Административната комисия посредством компетентните органи не по-рано от един месец след датата, на която институцията, получила документа, е отправила искането си. Административната комисия полага усилия за отстраняване на различията в становищата в срок от шест месеца от датата, на която въпросът е бил отнесен до нея.

*Член 6***Временно прилагане на законодателството и предварително представяне на обезщетения**

1. Освен ако в регламента по прилагане не е предвидено друго, при различия в становищата на институциите или органите на две или повече държави-членки относно определянето на приложимото законодателство, спрямо заинтересованото лице временно се прилага законодателството на една от тези държави-членки, като приоритетът се определя, както следва:

а) законодателството на държавата-членка, където лицето в действителност упражнява дейност като заето или самостоятелно заето лице, при положение че тази дейност се упражнява само в една държава-членка;

▼M2
б) законодателството на държавата-членка на пребиваване, когато съответното лице осъществява дейност като наето или самостоятелно заето лице в две или повече държави-членки и упражнява част от своята дейност или дейности в държавата-членка на пребиваване, или когато лицето не е нито наето, нито самостоятелно заето;

в) във всички останали случаи — законодателството на държавата-членка, чието прилагане е било поискано най-напред, когато лицето осъществява дейност или дейности в две или повече държави-членки.

▼B

2. Когато има различия в становищата на институциите или органите на две или повече държави-членки относно това коя институция следва да предостави парични обезщетения или обезщетения в натура, съответното лице, което би могло да претендира за обезщетения, ако нямаше спор, има право предварително да получава обезщетенията, предвидени в законодателството, прилагано от институцията по мястото му на пребиваване, или, ако това лице не пребивава на територията на нито една от съответните държави-членки, обезщетенията, предвидени в законодателството, прилагано от институцията, до която първо е било подадено искането.

▼B

3. Когато между съответните институции и органи не се постигне споразумение, въпросът може да бъде отнесен до Административната комисия посредством компетентните органи не по-рано от един месец след датата, на която са възникнали различията в становищата, посочени в параграфи 1 или 2. Административната комисия се стреми да отстрани различията в становищата в срок от шест месеца от датата, на която въпросът е бил отнесен до нея.

4. Когато се установи, че или приложимото законодателство не е това на държавата-членка на предварителното членство или институцията, която предварително е предоставила обезщетенията, не е компетентната институция, определената за компетентна институция се счита да е била такава със задна дата, сякаш не е имало такова различие в становищата, най-късно от датата на предварителното членство или от първото предварително предоставяне на съответните обезщетения.

5. Ако е необходимо, определената за компетентна институция и институцията, която предварително е изплатила паричните обезщетения или която предварително е получила вноските, определят финансовото състояние на съответното лице по отношение на предварително изплатените вноски и парични обезщетения, когато е целесъобразно, в съответствие с дял IV, глава III от регламента по прилагане.

Обезщетенията в натура, предварително предоставени от институция в съответствие с параграф 2, се възстановяват от компетентната институция в съответствие с разпоредбите на дял IV от регламента по прилагане.

*Член 7***Предварително изчисляване на обезщетенията и вноските**

1. Освен ако в регламента по прилагане не е предвидено друго, когато дадено лице има право на обезщетение или е задължено да плати вноска в съответствие с основния регламент, но компетентната институция не разполага с цялата информация относно положението в друга държава-членка, която е необходима за окончателното изчисляване на размера на обезщетението или вноската, тази институция по искане на заинтересованото лице предоставя обезщетението или предварително изчислява вноската, ако изчислението е възможно въз основа на информацията, с която разполага.

2. Когато на съответната институция се предоставят всички необходими подкрепящи доказателства или документи, съответното обезщетение или вноска се преизчислява.

*ГЛАВА III****Други общи разпоредби за прилагането на основния регламент****Член 8***Административни договорености между две или повече държави-членки**

1. Разпоредбите на регламента по прилагане заменят разпоредбите, установени в договореностите за прилагане на конвенциите, посочени в член 8, параграф 1 от основния регламент, с изключение на разпоредбите, свързани с договореностите относно конвенциите, посочени в приложение II към основния регламент, при условие че разпоредбите на тези договорености са включени в приложение 1 към регламента по прилагане.

▼B

2. При необходимост държавите-членки могат да сключват помежду си договорености относно прилагането на конвенциите, посочени в член 8, параграф 2 от основния регламент, при условие че тези договорености не се отразяват неблагоприятно на правата и задълженията на съответните лица и са включени в приложение 1 към регламента по прилагане.

*Член 9***Други процедури между органите и институциите**

1. Две или повече държави-членки или компетентните им органи може да се договорят за процедури, различни от предвидените в регламента по прилагане, при условие че такива процедури не се отразяват неблагоприятно върху правата и задълженията на съответните лица.

2. Всички споразумения, сключени с тази цел, се съобщават на Административната комисия и се изброяват в приложение 1 към регламента по прилагане.

3. Разпоредбите, съдържащи се в сключените между две или повече държави-членки споразумения за прилагане, със същата цел като или подобни на посочените в параграф 2, които са в сила в деня, предхождащ влизането в сила на регламента по прилагане, и които са включени в приложение 5 към Регламент (ЕИО) № 574/72, продължават да се прилагат за целите на отношенията между тези държави-членки, при условие че са включени и в приложение 1 към регламента по прилагане.

*Член 10***Предотвратяване на съвпадането на обезщетения**

Независимо от други разпоредби в основния регламент, когато обезщетенията, дължими по силата на законодателството на две или повече държави-членки, взаимно се намаляват, спират или прекратяват, сумите, които не биха били изплатени в случай на строго прилагане на правилата за намаляване, спиране или прекратява, установени в законодателството на съответните държави-членки, се разделят на броя на обезщетенията, които подлежат на намаление, спиране или прекратяване.

*Член 11***Елементи за определяне на пребиваването**

1. При различия в становищата на институциите на две или повече държави-членки относно определяне на пребиваването на лице, за което се прилага основният регламент, тези институции установяват с взаимно съгласие центъра на интересите на съответното лице въз основа на цялостна оценка на наличната и информация относно релевантните факти, които може по целесъобразност да включват:

- а) продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави-членки;
- б) положението на лицето, включително:
 - i) естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност, по-специално мястото, където обичайно се упражнява тази дейност, постоянният характер на дейността и продължителността на всеки договор за заетост;
 - ii) семейното положение и роднинските връзки на лицето;

▼B

- iii) упражняването на неплатена дейност;
- iv) когато става въпрос за студенти, източникът на техните доходи;
- v) жилищното положение на лицето, по-специално доколко е постоянен характерът му;
- vi) държавата-членка, в която се счита, че лицето пребивава за целите на данъчното облагане.

2. Когато съобразяването на различните критерии, основаващи се на приложимите факти, посочени в параграф 1, не води до постигане на съгласие между съответните институции, намерението на лицето, което произтича от тези факти и обстоятелства, особено причините за преместването на лицето, се приемат за решаващи при определяне на действителното място на пребиваване на това лице.

*Член 12***Сумиране на периоди**

1. За целите на прилагането на член 6 от основния регламент компетентната институция се свързва с институциите на държавите-членки, чието законодателство също се е прилагало спрямо съответното лице, с цел установяване на всички периоди, завършени съгласно тяхното законодателство.

2. Съответните периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване, завършени съгласно законодателството на държава-членка, се прибавят към тези, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава-членка, доколкото това е необходимо за целите на прилагането на член 6 от основния регламент, при условие че тези периоди не съвпадат.

3. Когато период на осигуряване или на пребиваване, който е завършен в съответствие с осигуряване, което е задължително съгласно законодателството на една държава-членка, съвпадне с период на осигуряване, завършен въз основа на доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор съгласно законодателството на друга държава-членка, се отчита единствено периодът, завършен въз основа на задължителното осигуряване.

4. Когато период на осигуряване или пребиваване, различен от приравнен период, завършен съгласно законодателството на една държава-членка, съвпадне с приравнен период, основаващ се на законодателството на друга държава-членка, се отчита единствено периодът, различен от съответния приравнен период.

5. Всеки период, считан за приравнен съгласно законодателството на две или повече държави-членки, се отчита само от институцията на държавата-членка, чието законодателство последно задължително се е прилагало спрямо съответното лице преди споменатия период. В случай че законодателството на държава-членка не се е прилагало задължително спрямо съответното лице преди споменатия период, този период се отчита от институцията на държавата-членка, чието законодателство задължително се е прилагало спрямо съответното лице за първи път след споменатия период.

▼B

6. В случай че не може точно да се определи времето, в което определени периоди на осигуряване или пребиваване са завършени съгласно законодателството на една държава-членка, се приема, че тези периоди не се припокриват с периоди на осигуряване или пребиваване, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка, и те се отчитат, когато това е благоприятно за съответното лице, и доколкото може основателно да се вземат предвид.

*Член 13***Правила за преобразуване на периоди**

1. Когато периоди, завършени съгласно законодателството на една държава-членка, са изразени в единици, различни от тези, предвидени в законодателството на друга държава-членка, необходимото преобразуване за целите на сумирането по член 6 от основния регламент се извършва при спазване на следните правила:

- а) периодът, който трябва да се използва като базисен за преобразуването, е този, който се съобщава от институцията на държавата-членка, съгласно чието законодателство е бил завършен периодът.
- б) в случай на схеми, където периодите са изразени в дни, преобразуването от дни в други единици и обратно, както и между различни схеми на основата на дни, се изчислява по следната таблица:

Схема на основата на	1 ден отговаря на	1 седмица отговаря на	1 месец отговаря на	1 тримесечие отговаря на	Максимален брой дни в една календарна година
5 дни	9 часа	5 дни	22 дни	66 дни	264 дни
6 дни	8 часа	6 дни	26 дни	78 дни	312 дни
7 дни	6 часа	7 дни	30 дни	90 дни	360 дни

- в) В случай на схеми, където периодите са изразени в единици, различни от дни,
 - i) три месеца или тринадесет седмици се равняват на едно тримесечие и обратно;
 - ii) една година се равнява на четири тримесечия, 12 месеца или 52 седмици и обратно;
 - iii) за преобразуването на седмици в месеци и обратното, седмиците и месеците се преобразуват в дни в съответствие с правилата за преобразуване за схемите на основата на шест дни съгласно таблицата в буква б).
- г) В случай на периоди, изразени в дробни числа, тези числа се преобразуват в следващата по-малка цяла единица, като се прилагат правилата, предвидени в букви б) и в). Части от години се преобразуват в месеци, освен ако съответната схема не се основава на тримесечия.
- д) Ако при преобразуването по настоящия параграф се получи част от единица, като резултат на преобразуването по настоящия параграф се отчита следващата по-висока цяла единица.

▼B

2. За общия сбор на периодите, завършени в рамките на една календарна година, прилагането на параграф 1 не води до размер, надвишаващ броя на дните, посочени в последната колона на таблицата в параграф 1, буква б), 52 седмици, 12 месеца или четири тримесечия.

Ако периодите, които се преобразуват, отговарят на максималната годишна продължителност на периодите съгласно законодателството на държавата-членка, в която са завършени, прилагането на параграф 1 не води в рамките на една календарна година до периоди, които са по-кратки от максимално възможната годишна продължителност на периодите, предвидена съгласно съответното законодателство.

3. Преобразуването се извършва или чрез една единствена операция, обхващаща всички периоди, представени като сбор, или за всяка година, ако периодите са представени по години.

4. Когато институция предоставя информация за периодите, изразена в дни, едновременно с това тя посочва дали схемата, която използва, се основава на пет, шест или седем дни.

ДЯЛ II**ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИЛОЖИМОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО***Член 14***Подробности относно членове 12 и 13 от основния регламент**

1. За целите на прилагането на член 12, параграф 1 от основния регламент „лице, което осъществява дейност като заето лице в държава-членка от името на работодател, който обичайно осъществява дейността си в нея, и което е командировано от този работодател в друга държава-членка“ включва лице, което е наето с цел да бъде командировано в друга държава-членка, при условие че непосредствено преди да започне работа спрямо съответното лице вече се е прилагало законодателството на държавата-членка, в която е установлен неговият работодател.

2. За целите на прилагането на член 12, параграф 1 от основния регламент, изразът „което обичайно осъществява дейността си в нея“ се отнася до работодател, който обичайно извършва значителни по обхват дейности, различни от чисто вътрешни управленски дейности, на територията на държавата-членка, в която е установлен, като се вземат под внимание всички критерии, характерни за дейностите, извършвани от въпросното предприятие. Приложимите критерии трябва да отговарят на специфичните характеристики на всеки работодател и на действителния характер на извършваните дейности.

3. За целите на прилагането на член 12, параграф 2 от основния регламент, изразът „което обичайно осъществява дейност като самостоятелно заето лице“ се отнася до лице, което обичайно извършва значителни по обхват дейности на територията на държавата-членка, в която е установлено. По-специално, това лице трябва да е упражнявало дейността си определено време преди датата, на която би искало да се възползва от разпоредите на същия член, като за всеки период, в който упражнява временна дейност в друга държава-членка, трябва да продължи да отговаря на изискванията за упражняване на дейността си в държавата-членка, в която е установлено, за да може да я извършва след завършването си.

▼B

4. За целите на прилагането на член 12, параграф 2 от основния регламент, критерият за определяне на това дали дейността, която самостоятелно заето лице отива да упражнява в друга държава-членка, е „подобна“ на обичайно упражняваната дейност при самостоятелната заетост, е самото естество на дейността, а не определянето ѝ като дейност на заето или самостоятелно заето лице от другата държава-членка.

▼M2

5. За целите на прилагането на член 13, параграф 1 от основния регламент лице, което „обичайно осъществява дейност като наето лице в две или повече държави-членки“, означава лице, което осъществява, едновременно или последователно, в полза на едно предприятие или работодател или на различни предприятия или работодатели, една или няколко отделни дейности в две или повече държави-членки.

5а. За целите на прилагането на дял II от основния регламент „седалище или място на дейност“ се отнася за седалище или място на дейност, в което се вземат основните решения на предприятието и където се изпълняват функциите по неговото централно управление.

За целите на член 13, параграф 1 от основния регламент нает член на полетния или кабинния екипаж, който обичайно извършва пътнически или товарни въздухоплавателни услуги в две или повече държави-членки, е подчинен на законодателството на държавата-членка, където се намира основната база съгласно определението в приложение III към Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета от 16 декември 1991 г. относно хармонизирането на техническите изисквания и административните процедури в областта на гражданското въздухоплаване⁽¹⁾.

5б. За целите на определянето на приложимото законодателство съгласно член 13 от основния регламент няма да се вземат предвид незначителните по своето естество дейности. В тези случаи член 16 от регламента по прилагане се прилага към всички случаи по настоящия член.

▼B

6. За целите на прилагането на член 13, параграф 2 от основния регламент, лице, което „обичайно осъществява дейност като самостоятелно заето лице в две или повече държави-членки“ се отнася, по-специално, до лице, което едновременно извършва или редува една или повече отделни дейности като самостоятелно заето лице, независимо от естеството на тези дейности, в две или повече държави-членки.

7. За целите на разграничаването на дейностите по параграфи 5 и 6 от положенията, описани в член 12, параграфи 1 и 2 от основния регламент, определящ критерий е продължителността на дейността в една или повече други държави-членки (независимо дали е от постоянно естество или от еднократно или временно естество). За тази цел се прави цялостна оценка на всички приложими факти, включително и по-специално, когато става въпрос за заето лице — мястото на работа, определено в договора за заетост.

8. За целите на прилагането на член 13, параграфи 1 и 2 от основния регламент, „значителна част от дейността като заето или самостоятелно заето лице“, упражнявана в държава-членка означава, че значителна като количество част от всички дейности на заето или самостоятелно заето лице се извършва там, без непременно да представлява основната част от тези дейности.

⁽¹⁾ ОВ L 373, 31.12.1991 г., стр. 4.

▼B

За да се определи дали значителна част от дейностите се упражняват в държава-членка, се вземат предвид следните примерни критерии:

- a) в случай на извършване на дейност като заето лице — работното време и/или възнаграждението; и
- б) в случай на извършване на дейност като самостоятелно заето лице — оборотът, работното време, броят на предоставените услуги и/или доходът.

В рамките на цялостната оценка, по-малък от 25 % дял по отношение на посочените по-горе критерии представлява показател за това, че в съответната държава-членка не се извършва значителна част от дейностите.

9. За целите на прилагането на член 13, параграф 2, буква б) от основния регламент, „мястото на съсредоточаване“ на дейността, извършвана в качеството на самостоятелно заето лице, се определя, като се вземат предвид всички аспекти на професионалната дейност на това лице и по-специално местонахождението на постоянно седалище, обичайното естество или продължителността на упражняваната дейност, броят на предоставените услуги и намерението на съответното лице, за което свидетелстват всички обстоятелства.

10. За определяне на приложимото законодателство по параграфи 7 и 8, съответните институции отчитат предполагаемото бъдещо положение през следващите 12 календарни месеца.

11. Ако едно лице извършва дейност като заето лице в две или повече държави-членки от името на работодател, установен извън територията на Съюза, и това лице пребивава в държава-членка без да упражнява значителна дейност в нея, спрямо него се прилага законодателството на държавата-членка на пребиваване.

Член 15

Процедури за прилагането на член 11, параграф 3, буква б) и г), член 11, параграф 4 и член 12 от основния регламент (относно предоставянето на информация на съответните институции)

1. Освен ако в член 16 от регламента по прилагане не е предвидено друго, когато дадено лице упражнява дейността си в държава-членка, различна от компетентната държава-членка съгласно дял II от основния регламент, работодателят, или когато става въпрос за лице, което не упражнява дейност като заето лице — съответното лице информира, при възможност предварително, компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство се прилага. ►M2 Тази институция издава на съответното лице атестацията, посочена в член 19, параграф 2 от регламента по прилагане, и незабавно предоставя информация относно приложимото по отношение на това лице законодателство, съгласно член 11, параграф 3, буква б) или член 12 от основния регламент, на институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка, в която се осъществява дейността. ◀

2. Параграф 1 се прилага *mutatis mutandis* за лицата, попадащи в обхвата на член 11, параграф 3, буква г) от основния регламент.

▼B

3. Работодател по смисъла на член 11, параграф 4 от основния регламент, чието заето лице работи на борда на плавателен съд, плаващ под знамето на друга държава-членка, информира при възможност предварително компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство се прилага. Тази институция незабавно предоставя информация относно законодателството, приложимо спрямо съответното лице съгласно член 11, параграф 4 от основния регламент, на институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка, под чието знаме плава плавателния съд, на борда на който заетото лице извършва дейността.

*Член 16***Процедура за прилагането на член 13 от основния регламент**

1. Лице, което упражнява дейности в две или повече държави-членки, уведомява за това институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка по пребиваване.

2. Определената институция по мястото на пребиваване незабавно определя законодателството, приложимо спрямо съответното лице, като взема предвид член 13 от основния регламент и член 14 от регламента по прилагане. Това първоначално определяне е временно. Институцията уведомява определените институции на всяка държава-членка, в която се извърши дейност, за временното определяне.

3. Временното определяне на приложимото законодателство, предвидено в параграф 2, става окончателно в срок от два месеца след информирането на институциите, определени от компетентните власти на заинтересованите държави-членки, в съответствие с параграф 2, освен ако законодателството вече не е окончателно определено въз основа на параграф 4 или поне една от заинтересованите институции не е информирала институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка на пребиваване до изтичане на двумесечния срок, че не приема определянето или има различно становище по въпроса.

4. Когато поради съмнения при определяне на приложимото законодателство възникне необходимост от контакт между институции или органи на две или повече държави-членки, по искане на една или повече от институциите, определени от компетентните органи на заинтересованите държави-членки или на самите компетентни органи, законодателството, приложимо за съответното лице се определя по взаимно съгласие, като се отчитат член 13 от основния регламент и съответните разпоредби на член 14 от регламента по прилагане.

При различие в становищата на съответните институции или компетентни органи, те се стремят към постигане на съгласие в съответствие с посочените по-горе условия и се прилага член 6 от регламента по прилагане.

5. Компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е определено за приложимо временно или окончателно, незабавно информира съответното лице.

6. Ако съответното лице не предостави информацията, посочена в параграф 1, разпоредбите на настоящия член се прилагат по инициатива на институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка на пребиваване веднага след като се изясни положението на лицето, евентуално чрез друга заинтересована институция.

▼B*Член 17***Процедура за прилагането на член 15 от основния регламент**

Договорно наетият персонал на Европейските общини упражнява правото на избор, предвидено в член 15 от основния регламент, при сключване на договора за заетост. Органът, упълномощен да сключи този договор, уведомява определената институция на държавата-членка, чието законодателство е избрал членът на договорно наетия персонал на Европейските общини.

*Член 18***Процедура за прилагането на член 16 от основния регламент**

Искане от работодателя или от съответното лице за допускане на изключения от членове 11—15 от основния регламент се представя, при възможност предварително, на компетентния орган или на органа, определен от този орган на държавата-членка, за прилагането на чието законодателство заетото или съответното лице са отпразвили искане.

*Член 19***Представяне на информация на съответните лица и на работодателите**

1. Компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство става приложимо по силата на дял II от основния регламент, информира съответното лице и, когато е уместно, неговият(ите) работодател(и) относно задълженията, установени от същото законодателство. Тя им осигурява необходимото съдействие при изпълнението на изискванията от това законодателство формалности.
2. По искане на съответното лице или на работодателя компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо по силата на дял II от основния регламент, предоставя атестация, че такова законодателство е приложимо и, където е уместно, посочва до коя дата и при какви условия.

*Член 20***Сътрудничество между институциите**

1. Съответните институции съобщават на компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство се прилага за дадено лице по силата на дял II от основния регламент, необходимата информация за установяване на датата, на която същото законодателство става приложимо, и вноските, които това лице и неговият(ите) работодател(и) са длъжни да плащат съгласно това законодателство.
2. Компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство става приложимо за дадено лице по силата на дял II от основния регламент, предоставя информацията, посочваща датата, на която прилагането на това законодателство поражда действие, на институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка, чието законодателство последно се е прилагало.

▼B*Член 21***Задължения на работодателя**

1. Работодател, чието седалище или място на дейност се намира извън компетентната държава-членка, изпълнява всички задължения, произтичащи от законодателството, приложимо за това заето лице, по-специално задължението за плащане на вносите, предвидени в това законодателство, така както ако седалището или място му на дейност се намираха в компетентната държава-членка.

2. Работодател, чието място на дейност не е в държавата-членка, чието законодателство се прилага, и заетото лице могат да се договорят последното да изпълнява от свое име задълженията на работодателя по плащането на вноски без да се засягат основните задължения на работодателя. Работодателят изпраща известие за тази договореност на компетентната институция на тази държава-членка.

ДЯЛ III**СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗЛИЧНИТЕ КАТЕГОРИИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ***ГЛАВА I****Обезщетения за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата****Член 22***Общи разпоредби за прилагане**

1. Компетентните органи или институции гарантират, че осигурените лица имат достъп до необходимата информация относно процедурите и условията за предоставяне на обезщетения в натура, в случаите когато такива обезщетения се получават на територията на държава-членка, различна от държавата на компетентната институция.

2. Независимо от член 5, буква а) от основния регламент, държава-членка може да носи отговорност за разходите за обезщетения в съответствие с член 22 от основния регламент, само ако осигуреното лице е подало искане за пенсия съгласно законодателството на същата държава-членка или ако то в съответствие с членове 23—30 от основния регламент получава пенсия съгласно законодателството на същата държава-членка.

*Член 23***Режим, който се прилага в случаите на повече от един режим в държавата-членка на пребиваване или престой**

Ако законодателството на държавата-членка на пребиваване или престой обхваща повече от една схема на осигуряване за болест, майчинство и за гледане на малко дете от бащата, за повече от една категория осигурени лица, приложимите разпоредби по силата на член 17, член 19, параграф 1 и членове 20, 22, 24 и 26 от основния регламент са разпоредбите на законодателството относно общата схема за заети лица.

▼B*Член 24***Пребиваване в държава-членка, различна от компетентната държава-членка**

1. За целите на прилагането на член 17 от основния регламент, осигуреното лице и/или членовете на неговото семейство са длъжни да се регистрират в институцията по мястото на пребиваване. Правото им на обезщетения в натура в държавата-членка на пребиваване се удостоверява с документ, издаден от компетентната институция, при поискване от осигуреното лице, или при поискване от институцията по мястото на пребиваване.

2. Документът, посочен в параграф 1, остава валиден, докато компетентната институция уведоми институцията по мястото на пребиваване за отмяната му.

Институцията по мястото на пребиваване информира компетентната институция за всяка регистрация по реда на параграф 1, както и за всяка промяна или отмяна на тази регистрация.

3. Настоящият член се прилага *mutatis mutandis* по отношение на лицата, посочени в членове 22, 24, 25 и 26 от основния регламент.

*Член 25***Престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка****A. Процедура и обхват на правото**

1. За целите на прилагането на член 19 от основния регламент осигуреното лице представя пред осигуряващите здравни услуги в държавата-членка на престой документ, издаден от компетентната институция, удостоверяващ правото му на обезщетения в натура. Ако осигуреното лице не разполага с подобен документ, институцията по мястото на престой се свързва, при поискване или ако е необходимо, с компетентната институция, за да получи такъв документ.

2. Този документ удостоверява, че осигуреното лице има право на обезщетения в натура съгласно условията, установени в член 19 от основния регламент, при същите условия, както за лицата, осигурени съгласно законодателството на държавата-членка на престой.

3. Обезщетенията в натура, посочени в член 19, параграф 1 от основния регламент се отнасят за обезщетенията в натура, които са предоставяни в държавата-членка на престой, в съответствие с нейното законодателство, необходимостта от които е медицински обоснована, с оглед на това да се избегне принудителното връщане на осигуреното лице в компетентната държава-членка преди края на предвидената продължителност на престоя, с цел получаване на необходимото лечение.

B. Процедура и условия за покриване на разходите и възстановяване на обезщетенията в натура

4. Ако осигуреното лице в действителност е изплатило разходите за пълния или частичен размер на обезщетенията в натура по член 19 от основния регламент, и ако прилаганото законодателство от институцията по мястото на престой позволява възстановяване на тези разходи на осигуреното лице, то може да изпрати искане за възстановяване до институцията по мястото на престой. В такъв случай, тази институция възстановява пряко на това лице сумата на разходите за тези обезщетения при ограниченията и условията на предвидените в законодателството ставки за възстановяване на разходи.

▼B

5. В случай че възстановяването на такива разходи не е поискано пряко от институцията по мястото на престой, извършените разходи се възстановяват на съответното лице от страна на компетентната институция съгласно ставките за възстановяване, регулирани от институцията по мястото на престой или съгласно сумите, които биха подлежали на възстановяване на институцията по мястото на престой, ако в съответния случай е бил приложен член 62 от регламента по прилагане.

При поискване институцията по мястото на престой предоставя на компетентната институция цялата необходима информация за тези ставки или суми.

6. Чрез дерогация от параграф 5 компетентната институция може да извърши възстановяване на направените разходи при ограниченията на и при условията на ставките за възстановяване, предвидени в нейното законодателство, при условие че осигуреното лице се е съгласило тази разпоредба да се прилага спрямо него.

7. В случай че законодателството на държавата-членка на престой не предвижда възстановяване съгласно параграфи 4 и 5 в конкретния случай, компетентната институция може възстанови разходите при ограниченията и условията на ставките за възстановяване, предвидени в нейното законодателство, без съгласието на осигуреното лице.

8. При всички случаи, възстановяването на разходи на осигуреното лице не превишава сумата на реално извършените от него разходи.

9. В случай на съществени разходи, компетентната институция може да изплати на осигуреното лице съответен аванс при подаване на искането от лицето за възстановяване.

B. Членове на семейството

10. Параграфи 1—9 се прилагат *mutatis mutandis* за членовете на семейството на осигуреното лице.

Член 26

Лечение по график

A. Процедура за получаване на разрешение

1. За целите на прилагането на член 20, параграф 1 от основния регламент осигуреното лице представя на институцията по мястото на престой документ, издаден от компетентната институция. За целите на настоящия член компетентната институция означава институцията, която поема разходите за лечението по график в случаите, посочени в член 20, параграф 4 и член 27, параграф 5 от основния регламент, при които обезщетенията в натура, предоставени в държавата-членка на пребиваване, се възстановяват въз основа на фиксирани суми, компетентната институция означава институцията по мястото на пребиваване.

2. Ако осигуреното лице не пребивава в компетентната държава-членка, то отправя искане за получаване на разрешение от институцията по мястото на пребиваване, която незабавно го препраща на компетентната институция.

В този случай институцията по мястото на пребиваване удостоверява с декларация дали условията, уредени в член 20, параграф 2, второ изречение от основния регламент, са изпълнени в държавата-членка на пребиваване.

▼B

Компетентната институция може да откаже да даде исканото разрешение само ако в съответствие с оценката, извършена от институцията по мястото на пребиваване, условията, уредени в член 20, параграф 2, второ изречение от основния регламент, не са изпълнени в държавата-членка на пребиваване на осигуреното лице, или в случай че същото лечение може да бъде осигурено в самата компетентна държава-членка, в рамките на медицински обоснован срок, като се вземе предвид здравословното състояние на съответното лице към момента и вероятното протичане на болестта му.

Компетентната институция уведомява институцията на държавата-членка на пребиваване за своето решение.

При липса на отговор в сроковете, определени от нейното национално законодателство, разрешението се счита за предоставено от компетентната институция.

3. Ако осигурено лице, което не пребивава в компетентната държава-членка, се нуждае от спешно жизнено необходима лечение и разрешението не може да бъде отказано в съответствие с член 20, параграф 2, второ изречение от основния регламент, то разрешението се предоставя от институцията по мястото на пребиваване от името на компетентната институция, която незабавно бива уведомена от институцията по мястото на пребиваване.

Компетентната институция приема констатациите и възможностите за лечение, посочени от лекарите, одобрени от институцията по мястото на пребиваване, която издава разрешението относно нуждата от спешно жизнено необходима лечение.

4. Във всеки един момент по време на процедурата за издаване на разрешение компетентната институция запазва правото да изиска осигуреното лице да бъде прегледано от посочен от нея лекар в държавата-членка на престой или пребиваване.

5. Без да се засяга решението относно разрешението, институцията по мястото на престой уведомява компетентната институция, ако се окаже медицински целесъобразно да се допълни лечението, обхванато от действащото разрешение.

Б. *Покриване на разходите за обезщетенията в натура, извършени от осигуреното лице*

6. Без да се засяга параграф 7, *mutatis mutandis* се прилага член 25, параграфи 4 и 5 от регламента по прилагане.

7. Ако осигуреното лице действително е поело пълния размер или част от разходите за разрешеното медицинско лечение, и разходите, които компетентната институция е задължена да възстанови на институцията по мястото на престой или на осигуреното лице в съответствие с параграф 6 (действителни разходи), са по-малки от разходите, които би поела за същото лечение в компетентната държава-членка (условни разходи), компетентната институция възстановява, при поискване, разходите за лечението, поети от осигуреното лице до сумата, с която условните разходи надвишават действителните разходи. Възстановената сума обаче не може да надвишава разходите, действително направени от осигуреното лице, и може да отчита сумата, която лицето би трябвало да плати, ако лечението е било предоставено в компетентната държава-членка.

▼B

B. *Поемане на пътните разходи и разходите за престой като част от лечението по график*

8. В случаите когато националното законодателство на компетентната институция предвижда възстановяването на пътните разходи и разходите за престой, които са неделима част от лечението на осигуреното лице, такива разходи за съответното лице и, при необходимост, за лице, което се налага да го/я придружава, се поемат от институцията, при издадено разрешение в случай на лечение в друга държава-членка.

Г. *Членове на семейството*

9. Параграфи 1—8 се прилагат *mutatis mutandis* за членовете на семейството на осигурените лица.

Член 27

Парични обезщетения за неработоспособност в случай на престой или пребиваване в държава-членка, различна от компетентната държава-членка

A. *Процедура, която да бъде следвана от осигуреното лице*

1. Ако законодателството на компетентната държава-членка изисква осигуреното лице да представи удостоверение, за да има право на парични обезщетения за неработоспособност съгласно член 21, параграф 1 от основния регламент, осигуреното лице отправя искане към лекаря от държавата-членка на пребиваване, който е установил здравословното му състояние, да удостовери неговата неработоспособност и вероятната ѝ продължителност.

2. Осигуреното лице изпраща удостоверилието на компетентната институция в срока, установлен в законодателството на компетентната държава-членка.

3. Когато лекарите, осигуряващи лечение в държавата-членка на пребиваване, не издават удостоверения за неработоспособност, а тези удостоверения се изискват съгласно законодателството на компетентната държава-членка, съответното лице подава искане пряко към институцията по мястото на пребиваване. Тази институция незабавно осигурява извършването на медицинска оценка на неработоспособността на лицето и издаването на удостоверилието, посочено в параграф 1. Удостоверилието незабавно се препраща на компетентната институция.

4. Препращането на посочения в параграфи 1, 2 и 3 документ не освобождава осигуреното лице от изпълнение на задълженията, предвидени от приложимото законодателство, и по-специално задълженията към работодателя му. Работодателят и/или компетентната институция могат да потърсят заетото лице, когато е целесъобразно, за да участва в дейности, предназначени да съдействат и да подпомогнат връщането на лицето към трудова заетост.

B. *Процедура, която да бъде следвана от институцията на държавата-членка на пребиваване*

5. По искане на компетентната институция, институцията по мястото на пребиваване извършва необходимите административни проверки или медицински прегледи на съответното лице в съответствие със законодателството, прилагано от последната. Докладът на преглеждащия лекар, засягащ по-специално вероятната продължителност на неработоспособността, се препраща незабавно на компетентната институция от институцията по мястото на пребиваване.

▼B

B. Процедура, която да бъде следвана от компетентната институция

6. Компетентната институция си запазва правото да поиска осигуреното лице да бъде прегледано от посочен от нея лекар.

7. Без да се засяга член 21, параграф 1, второ изречение от основния регламент, компетентната институция изплаща паричните обезщетения директно на съответното лице и, при необходимост, уведомява за това институцията по мястото на пребиваване.

8. За целите на прилагането на член 21, параграф 1 от основния регламент, сведенията от удостоверението за неработоспособност на осигурено лице, съставено в друга държава-членка на базата на медицинските заключения на преглеждащия лекар или институция, имат същата юридическа стойност като удостоверение, съставено в компетентната държава-членка.

9. Ако компетентната институция откаже паричните обезщетения, тя уведомява за решението си осигуреното лице и едновременно с това уведомява институцията по мястото на пребиваване.

G. Процедура при престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка

10. Параграфи 1 — 9 се прилагат *mutatis mutandis*, когато осигуреното лице има престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка.

*Член 28***Парични обезщетения за дългосрочна грижа при престой или пребиваване в държава-членка, различна от компетентната държава-членка**

A. Процедура, която да бъде следвана от осигуреното лице

1. За да има право на парични обезщетения за дългосрочна грижа съгласно член 21, параграф 1 от основния регламент, осигуреното лице подава искане до компетентната институция. При необходимост компетентната институция уведомява за това институцията по мястото на пребиваване.

B. Процедура, която да бъде следвана от институцията по мястото на пребиваване

2. По искане от компетентната институция институцията по мястото на пребиваване проучва състоянието на осигуреното лице по отношение на неговата необходимост от дългосрочна грижа. Компетентната институция предоставя на институцията по мястото на пребиваване цялата необходима информация за такова проучване.

B. Процедура, която да бъде следвана от компетентната институция

3. За да определи доколко има необходимост от дългосрочна грижа, компетентната институция има право да изиска осигуреното лице да бъде прегледано от посочен от нея лекар или друг специалист.

4. Член 27, параграф 7 от регламента по прилагане се прилага *mutatis mutandis*.

▼B

- Г. *Процедура при престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка*
5. Параграфи 1—4 се прилагат *mutatis mutandis*, когато осигуреното лице има престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка.
- Д. *Членове на семейството*
6. Параграфи 1—5 се прилагат *mutatis mutandis* към членовете на семейството на осигуреното лице.

*Член 29***Прилагане на член 28 от основния регламент**

Ако държавата-членка, в която бившият пограничен работник е упражнявал последно своята дейност, вече не е компетентна държава-членка, и съответният работник или член на неговото семейство пътува в тази посока с цел получаване на обезщетения в натура по силата на член 28 от основния регламент, той представя на институцията по мястото на престой документ, издаден от компетентната институция.

*Член 30***Вноски от пенсионери**

Ако дадено лице получава пенсия от повече от една държава-членка, сумата на вноските, приспадната от всички изплатени пенсии, при никакви обстоятелства не надвишава сумата, приспадната по отношение на лице, което получава пенсия в същия размер от компетентната държава-членка.

*Член 31***Прилагане на член 34 от основния регламент**

- А. *Процедура, която да бъде следвана от компетентната институция*
1. Компетентната институция уведомява съответното лице за разпоредбата, която се съдържа в член 34 от основния регламент, относно предотвратяване съвпадането на обезщетения. Прилагането на подобни правила гарантира, че лицето, което не пребивава в компетентната държава-членка, има право на обезщетения с общ размер или стойност не по-малки от тези, на които би имало право, ако пребиваваше в тази държава-членка.
2. Компетентната институция също така уведомява институцията по мястото на пребиваване или престой за изплащането на парични обезщетения за дългосрочна грижа, когато законодателството, прилагано от последната институция, предвижда обезщетения в натура за дългосрочна грижа, включени в списъка, посочен в член 34, параграф 2 от основния регламент.
- Б. *Процедура, която да бъде следвана от институцията по мястото на пребиваване или на престой*
3. След като получи информацията, предвидена в параграф 2, институцията по мястото на пребиваване или престой уведомява незабавно компетентната институция за всяко обезщетение в натура за дългосрочна грижа, предвидено за същата цел, което тя предоставя съгласно своето законодателство на съответното лице, както и за приложимата към него ставка за възстановяване на разходи.

▼B

4. При необходимост Административната комисия определя мерки за прилагане на настоящия член.

*Член 32***Специални мерки за прилагане**

1. В случаите когато дадено лице или група лица са освободени, при поискване, от задължително осигуряване за болест и по този начин такива лица не са обхванати от осигурителната схема за болест, за която се прилага основният регламент, институцията на друга държава-членка не носи отговорност, единствено поради това освобождаване, за поемането на разходите за парични обезщетения или обезщетения в натура, предоставяни на такива лица или на член от тяхното семейство съгласно дял III, глава I от основния регламент.

2. За държавите-членки, посочени в приложение 2, разпоредбите на дял III, глава I от основния регламент относно обезщетенията в натура се прилагат за лицата с право на обезщетения в натура единствено въз основа на специална схема за държавни служители, до съответно уточнената степен.

Институцията на друга държава-членка не носи отговорност само на тези основания за поемането на разходите за парични обезщетения или обезщетения в натура, предоставяни на тези лица или на членове на тяхното семейство.

3. Когато лицата, посочени в параграфи 1 и 2, и членовете на техните семейства пребивават в дадена държава-членка, в която правото за получаване на обезщетения в натура не подлежи на условия за осигуряване или за извършване на дейност като заето или самостоятелно заето лице, те са отговорни за изплащането на пълните разходи за обезщетенията в натура, предоставяни в тяхната държава на пребиваване.

*ГЛАВА II****Обезщетения при трудови злополуки и професионални болести****Член 33***Право на парични обезщетения и на обезщетения в натура при пребиваване или престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка**

1. За целите на прилагането на член 36 от основния регламент процедурите, предвидени в членове 24—27 от регламента по прилагане, се прилагат *mutatis mutandis*.

2. Когато предоставя специални обезщетения в натура във връзка с трудови злополуки или професионални болести съгласно националното законодателство на държавата-членка на престой или пребиваване, институцията на тази държава-членка незабавно уведомява компетентната институция.

▼B*Член 34*

Процедура при трудова злополука или професионална болест, настъпили в държава-членка, различна от компетентната държава-членка

1. Ако е настъпила трудова злополука или е поставена диагноза за професионална болест за първи път в държава-членка, различна от компетентната държава-членка, декларацията или уведомяването за трудова злополука или професионална болест, когато декларацията или уведомяването съществуват съгласно националното законодателство, се прави в съответствие със законодателството на компетентната държава-членка, без да се засягат, когато е целесъобразно, каквито и да е други действащи приложими правни разпоредби в държавата-членка, в която е настъпила трудовата злополука, или съответно в която е поставена първата медицинска диагноза за професионална болест, които в тези случаи остават приложими. Декларацията или уведомяването се адресират до компетентната институция.
2. Институцията на държавата-членка, на чиято територия е настъпила трудовата злополука или в която за първи път е поставена диагноза за професионалната болест, уведомява компетентната институция за медицинските свидетелства, изгответи на територията на тази държава-членка.
3. Когато в резултат на настъпила по време на пътуване до или от работното място злополука на територията на държава-членка, различна от територията на компетентната държава-членка, е необходимо да се извърши проучване на територията на първата държава-членка, за да се определят евентуалните права за обезщетения, компетентната институция може да назначи външно лице за тази цел, което информира органите на тази държава-членка. Институциите си сътрудничат при оценяване на цялата полезна информация и при справка с докладите и всички други документи, свързани със злополуката.
4. След края на лечението по искане на компетентната институция се изпраща подробен доклад, придружен от медицински удостоверения за трайните последици от злополуката или болестта, и по-специално за текущото състояние на пострадалия и за възстановяването или стабилизирането на уврежданията. Съответните разходи се заплащат според случая от институцията по мястото на пребиваване или на престой по ставката, прилагана от тази институция, за сметка на компетентната институция.
5. По искане на институцията по мястото на пребиваване или на престой, по целесъобразност, компетентната институция уведомява същата за решението, с което се определя датата на възстановяване или на стабилизиране на уврежданията, и при необходимост за решението за отпускане на пенсия.

Член 35

Спор относно професионалния характер на злополуката или болестта

1. Когато компетентната институция оспорва прилагането на законодателството за трудовите злополуки или професионалните болести съгласно член 36, параграф 2 от основния регламент, тя незабавно информира институцията по мястото на пребиваване или на престой, предоставила обезщетенията в натура, които в такъв случай ще се считат за обезщетения за болест.
2. След като по този въпрос бъде взето окончателно решение, компетентната институция незабавно информира институцията по мястото на пребиваване или на престой, която е предоставила обезщетенията в натура.

▼B

Когато не бъде установена трудова злополука или професионална болест, тогава обезщетенията в натура продължават да се предоставят под формата на обезщетения за болест, ако съответното лице има право на тях.

Когато бъде установена трудова злополука или професионална болест, предоставените на съответното лице обезщетения в натура се считат за обезщетения за трудова злополука или за професионална болест от датата, на която е настъпила трудовата злополука или на която за първи път е била поставена медицинска диагноза за професионална болест.

3. Член 6, параграф 5, втора алинея от регламента по прилагане се прилага *mutatis mutandis*.

*Член 36***Процедура при излагане на рисък от професионална болест в повече от една държава-членка**

1. В случая, посочен в член 38 от основния регламент, декларацията или уведомяването за професионална болест се изпраща на компетентната институция за професионални болести на последната държава-членка, съгласно чието законодателство съответното лице е упражнявало дейност, която би могла да причини въпросната болест.

Когато институцията, до която е изпратена декларацията или уведомяването, установи, че дейността, която би могла да причини въпросната професионална болест, е била последно упражнявана съгласно законодателството на друга държава-членка, тя изпраща декларацията или уведомяването и всички придружаващи ги удостоверения на съответната институция в тази държава-членка.

2. Когато институцията на последната държава-членка, съгласно чието законодателство съответното лице е упражнявало дейност, която би могла да причини въпросната професионална болест, установи, че съответното лице или превивелите го лица не отговарят на изискванията на това законодателство, *inter alia* поради факта, че съответното лице никога не е упражнявало в тази държава-членка дейност, която е причинила професионалната болест, или че тази държава-членка не признава професионалния характер на болестта, посочената институция препраща незабавно декларацията или уведомяването и всички придружаващи ги удостоверения, включително констатациите и докладите от медицинските прегледи, извършени от първата институция на институцията на предишната държава-членка, съгласно чието законодателство съответното лице е упражнявало дейност, която би могла да причини въпросната професионална болест.

3. По целесъобразност институциите повтарят процедурата, установена в параграф 2, докато стигнат до съответната институция в държавата-членка, по чието законодателство съответното лице за първи път е упражнявало дейност, която би могла да причини въпросната професионална болест.

▼B*Член 37***Обмен на информация между институциите и авансови плащания при обжалване на отказ**

1. При обжалване на решение за отказ на обезщетения, взето от институцията на една от държавите-членки, по чието законодателство съответното лице е извършвало дейност, която би могла да причини въпросната професионална болест, тази институция информира институцията, до която е изпратена декларацията или уведомяването, при спазване на процедурата, предвидена в член 36, параграф 2 от регламента по прилагане, а впоследствие я информира за взетото окончателно решение.

2. Когато дадено лице има право на обезщетения съгласно законодателството, прилагано от институцията, до която е изпратена декларацията или уведомяването, тази институция извършва авансовите плащания в размер, който се определя по целесъобразност след провеждане на консултации с институцията, взела обжалваното решение, и по такъв начин, че да се избегнат надплащания. Последната институция възстановява направените авансови плащания, ако в резултат на обжалването бъде задължена да предостави тези обезщетения. След това тази сума се приспада от дължимите на съответното лице обезщетения в съответствие с процедурата, предвидена в членове 72 и 73 от регламента по прилагане.

3. Член 6, параграф 5, втора алинея от регламента по прилагане се прилага *mutatis mutandis*.

*Член 38***Влошаване на професионална болест**

В случаите, обхванати от член 39 от основния регламент, претендиращото за обезщетение лице трябва да представи на институцията в държавата-членка, пред която претендира за право на обезщетения, всички данни относно обезщетенията, отпуснати му до този момент за съответната професионална болест. Тази институция може да се свърже с всяка друга институция, която преди това е била компетентна, за да получи информацията, която счита за необходима.

*Член 39***Оценка на степента на неработоспособност в случай на трудови злополуки или професионални болести, настъпили преди или впоследствие**

Когато предишна или последваща неработоспособност е причинена от злополука, настъпила в момент, когато спрямо съответното лице се е прилагало законодателството на държава-членка, която не прави разграничение според причините за неработоспособността, компетентната институция или органът, определен от компетентния орган на въпросната държава-членка:

- по искане на компетентната институция на друга държава-членка предоставя информация за степента на предишната или последваща неработоспособност и по възможност информация, позволяваща да се определи дали неработоспособността е резултат от трудова злополука по смисъла на законодателството, прилагано от институцията в другата държава-членка;

▼B

- б) взема предвид степента на неработоспособност, причинена от тези предишни или последващи случаи, когато определя правото на обезщетения и техния размер в съответствие с приложимото законодателство.

*Член 40***Подаване и проучване на искания за пенсии или допълнителни помощи**

За да получи пенсия или допълнителна помощ по законодателството на дадена държава-членка, съответното лице или преживелите го лица, пребиваващи на територията на друга държава-членка, подават искане, когато е целесъобразно, до компетентната институция или до институцията по мястото на пребиваване, която го препраща до компетентната институция.

Искането се придрожава от информацията, изисквана съгласно законодателството, прилагано от компетентната институция.

*Член 41***Специални мерки за прилагане**

1. По отношение на държавите-членки, посочени в приложение 2, разпоредбите на дял III, глава 2 от основния регламент относно обезщетенията в натура се прилагат за лицата с право на обезщетения в натура единствено въз основа на специална схема за държавни служители и само в определения в същата обхват.
2. Член 32, параграф 2, втора алинея и член 32, параграф 3 от регламента по прилагане се прилагат *mutatis mutandis*.

*ГЛАВА III****Помощи при смърт****Член 42***Искане за помощи при смърт**

За целите на прилагането на членове 42 и 43 от основния регламент искането за помощи при смърт се изпраща до компетентната институция или до институцията по мястото на пребиваване на претендиращото за обезщетение лице, която го изпраща до компетентната институция.

Искането се придрожава от информацията, изисквана съгласно законодателството, прилагано от компетентната институция.

*ГЛАВА IV****Обезщетения за инвалидност, пенсии за старост и пенсии за преживели лица****Член 43***Допълнителни разпоредби за изчисляване на обезщетение**

1. За целите на изчисляването на теоретичния и на действителния размер на обезщетението в съответствие с член 52, параграф 1, буква б) от основния регламент, се прилагат правилата, предвидени в член 12, параграфи 3, 4, 5 и 6 от регламента по прилагане.

▼B

2. Когато периодите на доброволно или продължено осигуряване по избор не са взети предвид съгласно член 12, параграф 3 от регламента по прилагане, институцията на държавата-членка, съгласно чието законодателство са завършени тези периоди, изчислява размера, съответстващ на тези периоди, съобразно прилаганото от нея законодателство. Действителният размер на обезщетението, изчислен в съответствие с член 52, параграф 1, буква б) от основния регламент, се увеличава с размера, съответстващ на периодите на доброволно или продължено осигуряване по избор.

3. Институцията на всяка държава-членка изчислява съгласно прилаганото от нея законодателство дължимата сума, съответстваща на периодите на доброволно или продължено осигуряване по избор, по отношение на която съгласно член 53, параграф 3, буква в) от основния регламент, не се прилагат разпоредбите за прекратяване, намаляване или спиране на друга държава-членка.

Когато прилаганото от компетентната институция законодателство не позволява размерът да бъде определен пряко, тъй като това законодателство установява различни стойности за периодите на осигуряване, може да бъде определен условен размер. Административната комисия определя подробните условия за определянето на този условен размер.

*Член 44***Отчитане на период за гледане на малко дете**

1. За целите на настоящия член, „период за гледане на малко дете“ се отнася до всеки период, който се зачита по силата на пенсионното законодателство на държава-членка или който осигурява добавка към пенсията изрично по причина, че лицето е отглеждало малко дете, независимо от метода, използван за изчисляване на тези периоди, и дали те се натрупват по време на гледането на малко дете или са признати с обратна сила.

2. Когато съгласно законодателството на държавата-членка, която е компетентна съгласно дял II от основния регламент, периодът за отглеждане на малко дете не се отчита, институцията на държавата-членка, чието законодателство съгласно дял II от основния регламент е било приложимо към съответното лице, тъй като то е осъществявало дейност като заето или самостоятелно заето лице към датата, на която съгласно това законодателство за съответното дете е започнал да се отчита периодът за отглеждане на малко дете, продължава да отговаря за отчитането на този период като период за отглеждане на малко дете съгласно собственото си законодателство, така както ако отглеждането на детето е било осъществено на собствената ѝ територия.

3. Параграф 2 не се прилага, ако спрямо съответното лице се прилага или започва да се прилага законодателството на друга държава-членка поради осъществяването на дейност като заето или самостоятелно заето лице.

*Член 45***Искане за обезщетение**

A. *Подаване на искане за обезщетение съгласно законодателство тип A на основание член 44, параграф 2 от основния регламент.*

1. За да получи обезщетение съгласно законодателство тип A на основание член 44, параграф 2 от основния регламент, претендиращото за обезщетение лице подава искане пред институцията на държавата-членка, чието законодателство е било приложимо към момента на настъпване на неработоспособността, последвана от инвалидност, или влошаване на тази инвалидност, или пред институцията по мястото на пребиваване, която препраща искането до първата институция.

▼B

2. Ако са отпуснати парични обезщетения за болест, датата на изтичане на срока за отпускане на тези обезщетения, когато е целесъобразно, се счита за дата на подаване на искането за пенсия.

3. В случая, посочен в член 47, параграф 1 от основния регламент, институцията, в която съответното лице последно е било осигурено, информира институцията, която първоначално е изплатила обезщетенията, за размера и началната дата на обезщетенията съгласно приложимото законодателство. От тази дата обезщетенията, дължими преди влошаването на инвалидността, се прекратяват или намаляват до размера на добавката, посочена в член 47, параграф 2 от основния регламент.

Б. Подаване на други искания за обезщетение

4. В случаи, различни от посочените в параграф 1, претендиращото за обезщетение лице подава искане до институцията по мястото на неговото пребиваване или до институцията на последната държава-членка, чието законодателство е било приложимо. Ако съответното лице никога не се е подчинявало на законодателството, прилагано от институцията по мястото на пребиваване, тази институция препраща искането до институцията на последната държава-членка, чието законодателство е било приложимо.

5. Датата на подаване на искането се зачита във всички съответни институции.

6. Чрез дерогация от параграф 5, ако претендиращото за обезщетение лице не съобщи, въпреки че е било приканено да го направи, фактът, че е било заето или е пребивавало в други държави-членки, датата, на която лицето допълва своето първоначално искане или подава ново искане за липсващите периоди на заестост или/и пребиваване в държава-членка, се счита за дата на подаване на искането до институцията, прилагаша въпросното законодателство, при спазване на по-благоприятните разпоредби на това законодателство.

Член 46

Удостоверения и информация, подавани заедно с искането от претендиращото за обезщетение лице

1. Искането се подава от лицето в съответствие с разпоредбите на законодателството, прилагано от институцията, посочена в член 45, параграфи 1 или 4 от регламента по прилагане, и се придружава от необходимите подкрепящи документи, изисквани съгласно това законодателство. По-специално претендиращото за обезщетение лице предоставя всяка възможна информация по въпроса и подкрепящи документи относно периодите на осигуряване (институции, идентификационни номера), периодите на заестост (работодатели) или периодите на самостоятелна заестост (естество и място на дейността) и периодите на пребиваване (адреси), които могат да бъдат завършени по друго законодателство, както и относно продължителността на тези периоди.

2. Когато в съответствие с член 50, параграф 1 от основния регламент, претендиращото за обезщетение лице поиска отлагане на отпускането на обезщетение за старост по силата на законодателството на една или повече държави-членки, то заявява това в искането си и конкретизира съгласно кое законодателство е поискано отлагането. За да се позволи на претендиращото за обезщетение лице да упражни това право, съответните институции, по искане на лицето, му съобщават цялата информация, с която разполагат, така че то да може да прецени последиците от паралелно или последователно отпускане на обезщетения, за които може да претендира.

▼B

3. Ако лицето, претендиращо за обезщетение, оттегли искането си за обезщетения, предвидени в законодателството на определена държава-членка, това оттегляне не се счита за паралелно оттегляне на исканията за обезщетения съгласно законодателството на други държави-членки.

*Член 47***Проучване на искания от съответните институции****A. Институция за контакт**

1. Институцията, до която се подава или препраща искане за обезщетение в съответствие с член 45, параграфи 1 или 4 от регламента по прилагане, се нарича по-нататък „институция за контакт“. Институцията по мястото на пребиваване не се посочва като институция за контакт, ако съответното лице никога не се е подчинявало на законодателството, което тази институция прилага.

Освен че проучва искането за обезщетение съгласно законодателството, което прилага, тази институция, в качеството си на институция за контакт, насырчава обмена на данни, съобщаването на решения и операциите, необходими за проучване на искането от съответните институции, и предоставя на лицето, при поискване, всякааква информация, свързана с общностните аспекти на проучването, както и го информира за хода на проучването.

B. Проучване на искания за обезщетение съгласно законодателство тип A по член 44 от основния регламент.

2. В случая, посочен в член 44, параграф 3 от основния регламент, институцията за контакт изпраща всички документи на съответното лице до институцията, в която то е било осигурено по-рано, която на свой ред проучва случая.

3. Членове 48—52 от регламента по прилагане не се прилагат при проучване на исканията, посочени в член 44 от основния регламент.

B. Проучване на други искания за обезщетения

4. В случаи, различни от тези, посочени в параграф 2, институцията за контакт незабавно изпраща исканията за обезщетения и всички документи, с които разполага, и когато е уместно, съответните документи, предоставени от претендиращото за обезщетение лице до всички въпросни институции, за да могат те да започнат едновременно проучване на искането. Институцията за контакт уведомява останалите институции за периодите на осигуряване или пребиваване, подчинени на нейното законодателство. Тя също така посочва кои документи се подават на по-късен етап и допълва искането при първа възможност.

5. Всяка от въпросните институции уведомява при първа възможност институцията за контакт и останалите институции за периодите на осигуряване или пребиваване, подчинени на нейното законодателство.

6. Всяка от въпросните институции изчислява размера на обезщетенията в съответствие с член 52 от основния регламент и уведомява институцията за контакт и съответните други институции за решението си, за размера на дължимите обезщетения и за всяка друга информация, необходима за целите на членове 53—55 от основния регламент.

▼B

7. Ако въз основа на информацията, посочена в параграфи 4 и 5 от настоящия член, някоя институция установи, че са приложими член 46, параграф 2 или член 57, параграфи 2 или 3 от основния регламент, тя информира институцията за контакт и съответните други институции.

*Член 48***Уведомяване претендиращото за обезщетение лице за решението**

1. Всяка институция уведомява претендиращото за обезщетение лице за своето решение, взето в съответствие с приложимото законодателство. Във всяко решение се посочват правните средства за защита и предвидените срокове за обжалване. След като институцията за контакт бъде уведомена за всички решения, взети от всяка институция, тя изпраща на претендиращото за обезщетение лице и на съответните други институции обобщение на тези решения. Образец на това обобщение се изготвя от Административната комисия. Обобщението се изпраща на лицето, което претендира за обезщетения, на езика на институцията или по искане на лицето, претендиращо за обезщетение, на език по негов избор, който е признат за официален език на институциите на Общността в съответствие с член 290 от Договора.

2. Ако след получаване на обобщението претендиращото за обезщетение лице сметне, че правата му са засегнати от взаимодействието на решения, взети от две или повече институции, то има право на преразглеждане на решението от съответните институции в сроковете, установени в съответното национално законодателство. Сроковете започват да текат от датата на получаване на обобщението. Претендиращото за обезщетение лице се уведомява писмено за резултата от преразглеждането.

*Член 49***Определяне на степента на инвалидност**

1. Когато се прилага член 46, параграф 3 от основния регламент, единствената институция, оправомощена да вземе решение относно степента на инвалидност на претендиращото за обезщетение лице, е институцията за контакт, ако законодателството, прилагано от същата институция, е включено в приложение VII към основния регламент или ако това е невъзможно, институцията, чието законодателство е включено в посоченото приложение и на което последно се е подчинявало лицето. Институцията взема това решение веднага щом бъде възможно да се определи дали са изпълнени условията за допустимост, предвидени в приложимото законодателство, вземайки предвид, където е целесъобразно, членове 6 и 51 от основния регламент. Тя незабавно уведомява другите съответни институции за това решение.

Когато не са изпълнени критериите за допустимост, предвидени в приложимото законодателство, различни от критериите, отнасящи се до степента на инвалидност, вземайки предвид членове 6 и 51 от основния регламент, институцията за контакт незабавно информира компетентната институция на последната държава-членка, на чието законодателство се е подчинявало претендиращото за обезщетение лице. Последната институция има правото да вземе решение относно степента на инвалидност на претендиращото за обезщетение лице, ако са изпълнени условията за допустимост, предвидени в приложимото законодателство. Тя незабавно уведомява за своето решение съответните други институции.

Когато се определя допустимостта, ако е необходимо, въпросът може да бъде отнесен обратно при същите условия до компетентната по отношение на инвалидността институция на държавата-членка, на чието законодателство първоначално се е подчинявало претендиращото за обезщетение лице.

▼B

2. Когато член 46, параграф 3 от основния регламент не е приложим, всяка институция в съответствие със своето законодателство има възможност да поиска претендиращото за обезщетение лице да бъде прегледано от посочен от нея лекар или друг експерт, за да се определи степента на инвалидност. Институцията на една държава-членка, обаче, взема предвид документите, медицинските доклади и административните данни, събрани от институцията на всяка друга държава-членка, така както би направила, ако те са изгответи в нейната държава-членка.

*Член 50***Предварителни вноски и авансово изплащане на обезщетения**

1. Независимо от член 7 от регламента по прилагане, всяка институция, която в процеса на проучване на дадено искане за обезщетение установи, че лицето, претендиращо за обезщетение, има право на независимо обезщетение съгласно приложимото законодателство, в съответствие с член 52, параграф 1, буква а) от основния регламент изплаща това обезщетение незабавно. Това плащане се счита за предварително, ако размерът му би могло да бъде променен вследствие на процедурата по проучване на искането.

2. Когато от наличната информация е очевидно, че претендиращото за обезщетение лице има право на плащане от институция по член 52, параграф 1, буква б) от основния регламент, тази институция извършва авансово плащане в размер, възможно най-близък до този, който вероятно ще бъде изплатен съгласно член 52, параграф 1, буква б) от основния регламент.

3. Всяка институция, която има задължение да изплаща предварителните обезщетения или авансовото плащане по параграфи 1 и 2, информира незабавно претендиращото обезщетение лице, като насочва вниманието му върху предварителния характер на мярката и всички права на обжалване в съответствие с нейното законодателство.

*Член 51***Преизчисляване на обезщетения**

1. Когато се извършва преизчисляване на обезщетения в съответствие с член 48, параграфи 3 и 4, член 50, параграф 4 и член 59, параграф 1 от основния регламент, член 50 от регламента по прилагане се прилага *mutatis mutandis*.

2. Когато обезщетението се преизчислява, прекратява или спира, институцията, взела решението, уведомява незабавно съответното лице и информира всяка от институциите, от които съответното лице има право да получава обезщетения.

*Член 52***Мерки за ускоряване на процеса на изчисляване на пенсийте**

1. За да се улесни и ускори проучването на исканията и изплащането на обезщетения, институциите, на чието законодателство лицето е било подчинено:

а) обменят или предоставят на институциите на други държави-членки елементите за идентифициране на лицата, които преминават от едно приложимо национално законодателство към друго, и заедно гарантират, че тези елементи за идентифициране се запазват и са в съответствие, или в противен случай, предоставят на тези лица средства за пряк достъп до елементите за идентифицирането им;

▼B

б) достатъчно преди минималната възраст за придобиване на пенсионни права или преди навършване на определена от националното законодателство възраст, обменят или осигуряват на съответното лице и на институциите на други държави-членки информация (завършени периоди или други важни елементи) относно пенсионните права на лицата, които са преминали от едно приложимо законодателство към друго, или в противен случай, информират тези лица относно бъдещите им права на обезщетения или им осигуряват възможност за запознаване с тях.

2. За целите на прилагането на параграф 1 Административната комисия определя елементите на информацията, която се обменя или предоставя, и установява подходящи процедури и механизми, отчитайки характеристиките, административната и техническата организация, и технологичните средства, с които разполагат националните пенсионни схеми. Административната комисия гарантира изпълнението на тези пенсионни схеми като организира последващ контрол върху предприетите мерки и тяхното прилагане.

3. За целите на прилагането на параграф 1 информацията, посочена в настоящия член, следва да се предоставя на институцията в първата държава-членка, където на лицето е предоставен личен идентификационен номер (PIN) за целите на администрацията за социална сигурност.

*Член 53***Мерки за координация в държавите-членки**

1. Без да се засяга член 51 от основния регламент, когато националното законодателство предвижда разпоредби за определяне на отговорната институция или на приложимата схема или за определяне на периоди на осигуряване към конкретна схема, тези разпоредби се прилагат, като се вземат предвид само периодите на осигуряване, завършени съгласно законодателството на съответната държава-членка.

2. Когато националното законодателство предвижда разпоредби за координация на специалните схеми за държавни служители и на общата схема за заети лица, тези разпоредби не се засягат от разпоредбите на основния регламент и на регламента по прилагане.

*ГЛАВА V****Обезщетения за безработица****Член 54***Сумиране на периоди и изчисляване на обезщетения**

1. Член 12, параграф 1 от регламента по прилагане се прилага *mutatis mutandis* спрямо член 61 от основния регламент. Без да се засягат задълженията на ангажираните институции, съответното лице може да представи пред компетентната институция документ, издаден от институцията на държавата-членка, на чието законодателство се е подчиняла дейността му като заето или самостоятелно заето лице, като посочи завършените периоди по силата на това законодателство.

▼M2

2. За целите на прилагането на член 62, параграф 3 от основния регламент компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство се е прилагало спрямо съответното лице по отношение на неговата последна дейност като наето или самостоятелно заето лице, предоставя незабавно, по искане на институцията по мястото на пребиваване, цялата информация, необходима за изчисляване на обезщетенията за безработица, които може да се получат в държавата-членка, в която тя се намира, и по-специално получаваното трудово възнаграждение или професионален доход.

▼B

3. За целите на прилагането на член 62 от основния регламент и независимо от член 63 от него, компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да варира в зависимост от броя на членовете на семейството, взема предвид също така членовете на семейството на съответното лице, пребиваващи в друга държава-членка, както ако биха пребивали в компетентната държава-членка. Тази разпоредба не се прилага, когато в държавата-членка на пребиваване на членовете на семейството, друго лице има право на обезщетения за безработица, изчислени на базата на броя на членовете на семейството.

*Член 55***Условия и ограничения относно запазването на правото на обезщетения за безработни лица, отиващи в друга държава-членка****▼M2**

1. За да попадне в обхвата на член 64 или член 65а от основния регламент, безработно лице, което отива в друга държава-членка, уведомява компетентната институция преди заминаването си и изисква документ, удостоверяващ, че то запазва правото си на обезщетения при условията, предвидени в член 64, параграф 1, буква б) от основния регламент.

▼B

Тази институция информира съответното лице за неговите задължения и му предоставя посочения по-горе документ, който включва следната информация:

- а) датата, на която безработното лице е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на компетентната държава;
- б) срокът, предвиден в съответствие с член 64, параграф 1, буква б) от основния регламент, за регистрация като търсещо работа лице в държавата-членка, в която е отишло безработното лице;
- в) максималният срок, през който правото на обезщетения може да бъде запазено в съответствие с член 64, параграф 1, буква в) от основния регламент;
- г) обстоятелствата, които биха могли да повлияват на правото на получаване на обезщетения.

2. Безработното лице се регистрира като търсещо работа лице в службите по заетостта на държавата-членка, в която отива в съответствие с член 64, параграф 1, буква б) от основния регламент, и предоставя документа, посочен в параграф 1, на институцията на тази държава-членка. Ако то е информирало компетентната институция в съответствие с параграф 1, но не успее да представи този документ, институцията в държавата-членка, където е отишло безработното лице, се обръща към компетентната институция, за да получи необходимата информация.

▼B

3. Службите по заетостта в държавата-членка, в която безработното лице е отишло да търси работа, информират безработното лице за неговите задължения.

4. Институцията в държавата-членка, където е отишло безработното лице, незабавно изпраща на компетентната институция документ, в който е посочена датата, на която това лице се е регистрирало в службите по заетостта, и неговия нов адрес.

Ако по време на периода, в който безработното лице запазва правото си на обезщетения, възникне каквото и да било обстоятелство, което би могло да засегне правото на обезщетения, институцията в държавата-членка, където безработното лице е отишло, незабавно изпраща на компетентната институция и на засегнатото лице документ, съдържащ съответната информация.

По искане на компетентната институция, институцията в държавата-членка, където е отишло безработното лице, предоставя ежемесечно съответна информация относно проследяването на положението на безработното лице, по-специално дали последното все още е регистрирано в службите по заетостта и дали спазва организираните процедури за проверка.

5. Институцията в държавата-членка, където е отишло безработното лице, извършва или урежда извършването на проверки така, както ако съответното лице е безработно лице, получаващо обезщетения съгласно собственото му законодателство. При необходимост тази институция незабавно информира компетентната институция за възникването на някое от обстоятелствата, посочени в параграф 1, буква г).

6. Компетентните органи или компетентните институции на две или повече държави-членки могат да се споразумеят помежду си за специфични процедури и срокове за проследяване на положението на безработното лице, както и за други мерки за улесняване на дейностите по търсене на работа на безработни лица, които отиват в една от тези държави-членки, по силата на член 64 от основния регламент.

▼M2

7. Параграфи 2—6 се прилагат *mutatis mutandis* за случая, който попада в обхвата на член 65а, параграф 3 от основния регламент.

▼B*Член 56***Безработни лица, които са пребивавали в държава-членка, различна от компетентната държава-членка****▼M2**

1. Когато безработното лице реши, в съответствие с член 65, параграф 2 или член 65а, параграф 1 от основния регламент, да се регистрира като търсещо работа лице и в службите по заетостта в държавата-членка, която не предоставя обезщетенията, то уведомява институцията и службите по заетостта в държавата-членка, която предоставя обезщетенията.

По искане на службите по заетостта на държавата-членка, която не предоставя обезщетенията, службите по заетостта в предоставящата обезщетенията държава-членка изпращат съответната информация относно регистрацията на безработното лице и търсенето на работа от него.

▼M2

2. Когато приложимото законодателство в съответните държави-членки изисква изпълнението на определени задължения и/или извършването на дейности за търсене на работа от страна на безработното лице, предимство имат задълженията и/или дейностите за търсене на работа, извършвани от безработното лице в държавата-членка, предоставяща обезщетенията.

Неизпълнението от страна на безработното лице на всички задължения и/или дейности за търсене на работа в държавата-членка, която не предоставя обезщетенията, не засяга обезщетенията, отпуснати в другата държава-членка.

▼B

3. За целите на прилагането на член 65, параграф 5, буква б) от основния регламент, институцията на държавата-членка, чието законодателство последно се е прилагало спрямо работника, информира институцията по мястото на пребиваване, по поискване от последната, дали работникът има право на обезщетения по член 64 от основния регламент.

Член 57

Разпоредби за прилагането на членове 61, 62, 64 и 65 от основния регламент по отношение на лица, обхванати от специална схема за държавни служители

1. Членове 54 и 55 от регламента по прилагане се прилагат *mutatis mutandis* за лица, обхванати от специална схема за безработица за държавни служители.

2. Член 56 от регламента по прилагане не се прилага за лица, обхванати от специална схема за безработица за държавни служители. Безработно лице, което е обхванато от специална схема за безработица за държавни служители и е частично или напълно безработно и което по време на последната си работа е пребивавало на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, получава обезщетения съгласно специалната схема за безработица за държавни служители в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава-членка, както ако е пребивавало на територията на тази държава-членка. Тези обезщетения се предоставят от компетентната институция за нейна сметка.

*ГЛАВА VI**Семейни обезщетения**Член 58***Правила за предимство в случай на съвпадане**

За целите на прилагането на член 68, параграф 1, буква б), подточки i) и ii) от основния регламент, в случаите когато редът на предимство не може да бъде установен на базата на мястото на пребиваване на децата, всяка от заинтересованите държави-членки изчислява размера на обезщетенията, включвайки децата, които не пребивават на нейна територия. При прилагане на член 68, параграф 1, буква б), подточка i) компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство предвижда най-висок размер на обезщетения, изплаща пълния размер на тези обезщетения и си възстановява половината от тази сума от компетентната институция на другата държава-членка до размера, предвиден в законодателството на последната държава-членка.

▼B**Член 59**

Приложими правила при промяна в приложимото законодателство и/или в компетентността за предоставяне на семейни обезщетения

1. Когато приложимото законодателство и/или компетентността за предоставяне на семейни обезщетения се променят между държавите-членки в рамките на календарния месец, независимо от датите за изплащане на семейните обезщетения по силата на законодателството на тези държави-членки, институцията, която е изплатила семейните обезщетения по силата на законодателството, по което тези обезщетения са присъдени в началото на съответния месец, продължава да прави това до края на този месец.

2. Тя информира институцията на другата заинтересована държава-членка или държави-членки за датата, на която прекратява изплащането на тези семейни обезщетения. Изплащането на обезщетения от другата заинтересована държава-членка или държави-членки се осъществява от тази дата.

Член 60

Процедура за прилагане на членове 67 и 68 от основния регламент

1. Искането за семейни обезщетения се адресира до компетентната институция. За целите на прилагането на членове 67 и 68 от основния регламент се отчита положението на цялото семейство, така както ако всички ангажирани лица биха се подчинявали на законодателството на съответната държава-членка и пребиваваха там, по-специално по отношение на правото на лицето да подава искане за подобни обезщетения. Когато лице, което има право да подаде искане за обезщетения, не упражни правото си, компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо, взема предвид искането за семейни обезщетения, подадено от другия родител, от лице, което се приема за родител, или от лице или институция, която упражнява настойничество върху детето или децата.

2. Институцията, до която е подадено искане в съответствие с параграф 1, проучва това искане на базата на подробната информация, предоставена от лицето, подало искането, вземайки предвид цялостното фактическо и правно положение на семейството на подадото искането лице.

Ако тази институция приеме, че законодателството ѝ е приложимо с приоритет в съответствие с член 68, параграфи 1 и 2 от основния регламент, тя предоставя семейните обезщетения съгласно законодателството, което прилага.

Ако според тази институция може да съществува право за диференсираща добавка по силата на законодателството на друга държава-членка в съответствие с член 68, параграф 2 от основния регламент, същата институция препраща незабавно искането до компетентната институция на другата държава-членка и информира съответното лице; освен това тя информира институцията на другата държава-членка за решението си относно искането и за сумата на изплатените семейни обезщетения.

▼B

3. Когато институцията, до която е отправено искането, установи, че нейното законодателство е приложимо, но не по силата на правила за предимство в съответствие с член 68, параграфи 1 и 2 от основния регламент, тя незабавно взема предварително решение кои правила за предимство да се прилагат и в съответствие с член 68, параграф 3 от основния регламент препраща искането до институцията на другата държава-членка и също информира подалия искането за това. Тази институция взема становище по взетото предварително решение в срок от два месеца.

Ако институцията, до която е препратено искането, не вземе позиция в рамките на два месеца след получаване на искането, се прилага посоченото по-горе предварително решение и институцията изплаща обезщетенията, предвидени в законодателството ѝ и информира институцията, до която искането е било подадено, за сумата на изплатените обезщетения.

4. Когато съществува разлика в становищата на съответните институции относно това чие законодателство е приложимо с предимство, се прилага член 6, параграфи 2—5 от регламента по прилагане. За тази цел институцията по мястото на пребиваване, посочена в член 6, параграф 2 от регламента по прилагане, е институцията по мястото на пребиваване на детето или децата.

5. Ако институцията, която предварително е предоставила обезщетения, е изплатила повече от сумата, за която в крайна сметка е отговорна, тя може да потърси възстановяване на надплатената сума от институцията, която носи основната отговорност в съответствие с процедурата, предвидена в член 73 от регламента по прилагане.

*Член 61***Процедура за прилагане на член 69 от основния регламент**

За целите на прилагането на член 69 от основния регламент Административната комисия изготвя списък с допълнителни или специални семейни обезщетения за сираци, обхванати от същия член. Ако за институцията, компетентна да предоставя по силата на правила за предимство такива допълнителни или специални семейни обезщетения за сираци, не съществува разпоредба за предоставянето им в законодателството, което прилага, тя незабавно препраща всяко искане за семейни обезщетения, заедно с всички необходими документи и данни, до институцията на държавата-членка, чието законодателство се е прилагало за най-дълъг период от време спрямо съответното лице и която предоставя такива допълнителни или специални семейни обезщетения за сираци. В някои случаи това може да означава връщане, при същите условия, към институцията на държавата-членка, съгласно чието законодателство съответното лице е завършило най-краткия си период на осигуряване или пребиваване.

▼**B**

ДЯЛ IV

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Възстановяване на разходи за обезщетения при прилагането на член 35 и член 41 от основния регламент

Раздел 1

Възстановяване на базата на действителните разходи

Член 62

Принципи

1. За целите на прилагането на членове 35 и 41 от основния регламент действителният размер на разходите за обезщетения в натура съгласно данните в счетоводните сметки на институцията, която ги е предоставила, се възстановява на същата институция от компетентната институция, освен когато се прилага член 63 от регламента по прилагане.

2. Ако в счетоводните сметки на институцията, която е представила обезщетенията по параграф 1, не е посочен действителният размер на разходите за тях или част от него, подлежащата на възстановяване сума се определя като еднократно плащане, което се изчислява въз основа на цялата подходяща справочна информация, получена от наличните данни. Административната комисия определя основите, които следва да се използват за изчисляване на еднократното плащане, както и неговия размер.

3. При възстановяване не могат да се вземат под внимание ставки, по-високи от приложимите за обезщетенията в натура, предоставени на осигурени лица, спрямо които се прилага законодателството, прилагано от институцията, предоставяща посочените в параграф 1 обезщетения.

Раздел 2

Възстановяване на базата на фиксирани суми

Член 63

Определяне на съответните държави-членки

1. Държавите-членки, посочени в член 35, параграф 2 от основния регламент, чито правни или административни структури са такива, че не е подходящо да се използва възстановяване на базата на действителните разходи, са изброени в приложение 3 към регламента по прилагане.

2. По отношение на държавите-членки, изброени в приложение 3 към регламента по прилагане, размерът на обезщетенията в натура, предоставяни на:

- а) членове на семейството, които не пребивават в една и съща държава-членка с осигуреното лице, съгласно член 17 от основния регламент, и на
- б) пенсионери и членове на техните семейства съгласно член 24, параграф 1 и членове 25 и 26 от основния регламент,

▼B

се възстановява от компетентните институции на институциите, предоставящи посочените обезщетения, на базата на фиксирана сума, която се определя за всяка календарна година. Тази фиксирана сума е възможно най-близка до действителните разходи.

*Член 64***Метод за изчисляване на месечните фиксираны суми и на общата фиксирана сума**

1. За всяка държава-членка кредитор месечната фиксирана сума за едно лице (F_i) за календарна година се определя, като средните годишни разходи за едно лице (Y_i), с разбивка по възрастови групи (i), се разделят на 12 и полученият резултат се намали с (X) по следната формула:

$$F_i = Y_i * 1/12 * (1-X)$$

където:

— индексът ($i = 1, 2$ и 3) представлява трите възрастови групи, използвани за изчисляване на фиксираните суми:

$i = 1$: лица на възраст под 20 години

$i = 2$: лица на възраст от 20 до 64 години

$i = 3$: лица на 65 години и над тази възраст

— Y_i представлява средните годишни разходи за лице от възрастова група i , определени в параграф 2.

— коефициентът X (0,20 или 0,15) представлява намалението, посочено в параграф 3.

2. Средните годишни разходи за едно лице (Y_i) във възрастова група i се получават, като годишните разходи за всички обезщетения в натура, предоставени от институциите на държавата-членка кредитор на всички лица в съответната възрастова група, спрямо които се прилага нейното законодателство и които пребивават на нейна територия, се разделят на средния брой лица в тази възрастова група през съответната календарна година. Изчислението се базира на разходите по схемите, посочени в член 23 от регламента по прилагане.

3. Намалението, което се прилага към месечната фиксирана сума, по принцип е равно на 20 % ($X = 0,20$). Когато компетентната държава-членка не е включена в приложение IV към основния регламент, за пенсионерите и членовете на семействата им то е равно на 15 % ($X = 0,15$).

4. За всяка държава-членка дълъжник общата фиксирана сума за календарна година е равна на сумата от резултатите, получени чрез умножаване за всяка възрастова група i на определените месечни фиксираны суми за едно лице по броя на месеците, завършени от съответните лица в държавата-членка кредитор от тази възрастова група.

Броят на месеците, завършени от съответните лица в държавата-членка кредитор, е сумата от календарните месеци в рамките на календарна година, през които лицата, поради пребиваването си на територията на държавата-членка кредитор, са имали право на обезщетения в натура на тази територия за сметка на държавата-членка дълъжник. Тези месеци се определят на основата на списък, който се води за тази цел от институцията по мястото на пребиваване, основан на доказателствена документация за правата на бенефициерите, предоставена от компетентната институция.

▼B

5. Не по-късно от 1 май 2015 г. Административната комисия представя специален доклад относно прилагането на настоящия член, и по-конкретно относно намаленията, посочени в параграф 3. Въз основа на този доклад Административната комисия може да внесе предложение, съдържащо изменения, които могат да се окажат необходими, за да се гарантира, че изчисляването на фиксираните суми се доближава максимално до действително направените разходи и че намаленията, посочени в параграф 3, не водят до небалансириани плащания или дублиране на плащания за държавите-членки.

6. Административната комисия установява методите за определяне на елементите за изчисляване на фиксираните суми, посочени в параграфи 1—5.

7. Независимо от параграфи 1—4, държавите-членки могат да продължат да прилагат членове 94 и 95 от Регламент (ЕИО) № 574/72 за изчисляването на фиксираната сума до 1 май 2015 г., при условие че се приложи намалението, предвидено в параграф 3.

Член 65**Уведомяване за средните годишни разходи**

1. Одиторският съвет се уведомява за средните годишни разходи за едно лице във всяка възрастова група за конкретна година не по-късно от края на втората година след въпросната година. Ако при изтичане на този срок не е изпратено уведомяване, се приемат средните годишни разходи за лице, които Административната комисия последно е определила за предходна година.

2. Средните годишни разходи, определени в съответствие с параграф 1, се публикуват ежегодно в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Раздел 3**Общи разпоредби****Член 66****Процедура за възстановяване на суми между институции**

1. Възстановяването на суми между съответните държавите-членки се извършва във възможно най-кратък срок. Всяка съответна институция е задължена да възстанови сумите по искания, веднага щом има възможност преди сроковете, посочени в настоящия раздел. Спор по отношение на определено искане не възпрепятства възстановяването на суми по друго искане или искания.

2. Възстановяването на суми между институциите на държавите-членки, предвидени в членове 35 и 41 от основния регламент се извършва чрез органа за връзка. Може да се определи отделен орган за връзка за възстановяванията на суми по реда на член 35 и член 41 от основния регламент.

▼B*Член 67***Срокове за подаване и уреждане на искания**

1. Искания, основаващи се на действителни разходи, се подават до органа за връзка на държавата-членка дължник в рамките на 12 месеца след края на календарното полугодие, по време на което сумите по тези искания са били осчетоводени по сметките на институцията кредитор.

2. Искания за фиксирани суми за календарна година се подават до органа за връзка на държавата-членка дължник в 12-месечния срок от изтичане на месеца, през който в *Официален вестник на Европейския съюз* са публикувани средните разходи за съответната година. Списъците, посочени в член 64, параграф 4 от регламента по прилагане, се представят до края на годината, следваща референтната година.

3. В случая, посочен в член 6, параграф 5, втора алинея от регламента по прилагане, срокът, установлен в параграфи 1 и 2 от настоящия член, не започва да тече преди да се определи компетентната институция.

4. Искания, подадени след изтичане на сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, не се разглеждат.

5. Институцията дължник изплаща сумите по исканията на органа за връзка на държавата-членка кредитор, посочен в член 66 от регламента по прилагане, в срок от 18 месеца, считано от края на месеца, през който са подадени до органа за връзка на държавата-членка дължник. Това не важи за искания, отхвърлени от институцията дължник по основателна причина в рамките на този срок.

6. Всеки спор по искане се урежда най-късно в рамките на 36 месеца след месеца, през който е направено искането.

7. Одиторският съвет съдейства за окончателното уреждане на сметките в случаите, когато не може да се постигне споразумение в рамките на посочения в параграф 6 срок, и при мотивирано искане на една от страните дава становище по спора в шестмесечен срок след месеца, през който въпросът е бил отнесен до него.

*Член 68***Лихва за просрочени плащания и авансови плащания**

1. От края на 18-месечния срок, установлен в член 67, параграф 5 от регламента по прилагане, институцията кредитор може да начислява лихва върху неуредените искания, освен ако институцията дължник не извърши авансово плащане в размер най-малко на 90 % от общата сума по искането, подадено съгласно член 67, параграфи 1 или 2 от регламента по прилагане, в рамките на шестмесечен срок от края на месеца, през който е подаден искът. За тази част от сумата по искането, която не е покрита от авансовото плащане, може да се начислява лихва само след края на срока от 36 месеца, уреден в член 67, параграф 6 от регламента по прилагане.

▼B

2. Тази лихва се изчислява на базата на референтния лихвен процент, прилаган от Европейската централна банка за основните операции по рефинансиране. Приложимият референтен лихвен процент е този, който е в сила в първия ден от месеца, през който е дължимо плащането.

3. Никой орган за връзка не е задължен да приеме авансово плащане, предвидено в параграф 1. Ако обаче орган за връзка откаже такова предложение, то институцията кредитор няма повече право да начислява друга лихва върху просрочени плащания по въпросните искания, освен посочената в параграф 1, второ изречение.

Член 69**Годишен счетоводен отчет**

1. Административната комисия установява състоянието на подадените искания за всяка календарна година съгласно член 72, буква ж) от основния регламент въз основа на доклада на Одигорския съвет. За тази цел органите за връзка уведомяват Одигорския съвет в сроковете и съгласно реда, установлен от него, за размера на подадените, уредените или оспорваните искания (позиция на кредитора) и размера на приетите, уредените или оспорваните искове (позиция на дължника).

2. Административната комисия може да извърши всички подходящи проверки на статистическите и счетоводни данни, използвани за основа при изготвяне на годишния счетоводен отчет, посочен в параграф 1, по-специално с цел да се увери, че отговарят на определените в настоящия дял правила.

ГЛАВА II**Възстановяване на обезщетения за безработица съгласно член 65 от основния регламент****Член 70****Възстановяване на обезщетения за безработица**

Ако няма споразумение съгласно член 65, параграф 8 от основния регламент, институцията по мястото на пребиваване отправя искане за възстановяване на обезщетенията за безработица по силата на член 65, параграфи 6 и 7 от основния регламент, от институцията на държавата-членка, на чието законодателство последно се е подчинявал бенефициерът. Искането се отправя в срок от шест месеца, считано от края на календарното шестмесечие, през което е изплатено обезщетението за безработица, за което се отправя искане за възстановяване. В искането се посочва размерът на обезщетенията, изплатени през три- или петмесечния период, посочен в член 65, параграфи 6 и 7 от основния регламент, периодът, за който са изплатени обезщетенията, и данните за самоличност на безработното лице. Исканията се отправят и изплащат чрез органите за връзка на съответните държави-членки.

Няма изискване за разглеждане на искания, отправени след изтичане на посочения в първата алинея срок.

Член 66, параграф 1 и член 67, параграфи 5—7 от регламента по прилагане се прилагат *mutatis mutandis*.

▼B

След края на 18-месечния срок, посочен в член 67, параграф 5 от регламента по прилагане, институцията кредитор може да начислява лихва върху неизплатени искания. Лихвата се изчислява в съответствие с член 68, параграф 2 от регламента по прилагане.

Максималният размер на възстановената сума, посочен в член 65, параграф 6, трето изречение от основния регламент, при всеки отделен случай е размерът на обезщетението, на което съответното лице би имало право според законодателството на държавата-членка, на което то последно се е подчинявало, ако лицето е регистрирано в службите по заетостта на тази държава-членка. В отношенията между държавите-членки, изброени в приложение 5 към регламента по прилагане, обаче, компетентните институции на една от тези държави-членки, на чието законодателство последно се е подчинявало съответното лице, определят максималния размер при всеки отделен случай въз основа на средния размер на обезщетенията за безработица, предоставени по силата на законодателството на тази държава-членка през предходната календарна година.

ГЛАВА III***Събиране на предоставени, но недължими обезщетения, събиране на предварителни плащания и вноски, прихващане и съдействие за събиране*****Раздел 1****Принципи****Член 71****Общи разпоредби**

За целите на прилагане на член 84 от основния регламент и в рамките, определени в него, събирането на вземания се извършва, когато е възможно, чрез прихващане или между институциите на съответните държави-членки, или по отношение на съответните физически или юридически лица в съответствие с членове 72—74 от регламента по прилагане. Ако не е възможно да се събере пълният размер на вземането или част от него чрез тази процедура на прихващане, остатъкът от дължимата сума се събира в съответствие с членове 75—85 от регламента по прилагане.

Раздел 2**Прихващане****Член 72****Неоснователно получени обезщетения**

1. Ако институция на държава-членка е платила недължими обезщетения на дадено лице, тази институция може при условията и ограниченията, установени в законодателството, което прилага, да поиска от институцията на всяка друга държава-членка, отговорна за изплащането на обезщетенията на съответното лице, да прихване недължимата сума от просрочени или текущи плащания, дължими на съответното лице, без значение на дела от областта на социална сигурност, по който се изплаща обезщетението. Институцията на тази държава-членка прихваща съответната сума, като спазва условията и ограниченията, приложими за този вид процедура на прихващане в съответствие с прилаганото от нея законодателство, по същия начин, както ако самата тя беше извършила надплащането, и превежда прихванатата сума на институцията, която е извършила недължимото плащане.

▼B

2. Чрез дерогация от параграф 1, ако при отпускането или преразглеждането на обезщетения за инвалидност, старост или пенсии за преживели лица съгласно разпоредбите на дял III, глава 4 и 5 от основния регламент, институцията на държава-членка е изплатила на дадено лице като обезщетения недължима сума, тази институция може да поиска от институцията на всяка друга държава-членка, която отговаря за изплащането на съответните обезщетения на въпросното лице, да прихване надплатената сума от просрочените суми, платими на същото лице. След като последната институция е информирала институцията, извършила плащането на недължима сума; за свои просрочени плащания, институцията, извършила плащането на недължима сума съобщава нейния размер в срок от два месеца. Ако институцията, която трябва да изплати просрочените суми, получи това съобщение в рамките на крайния срок, тя превежда прихванатата сума на институцията, която е извършила плащането на недължимата сума. Ако крайният срок изтече, последната институция незабавно изплаща просрочените суми на съответното лице.

3. Ако дадено лице е получавало социални помощи в една държава-членка през период, когато е имало право на обезщетения съгласно законодателството на друга държава-членка, органът, който е предоставял помощта, може, ако има законово право на възстановяване на дължимите на това лице обезщетения, да поиска от институцията на всяка друга държава-членка, която отговаря за изплащането на обезщетения в полза на това лице, да прихване изплатената помощ от сумите, които тази държава-членка изплаща на същото лице.

Тази разпоредба се прилага *mutatis mutandis* за всеки член на семейството на съответното лице, което е получило помощи на територията на държава-членка през период, когато е имало право на обезщетения съгласно законодателството на друга държава-членка във връзка с въпросния член на семейството.

Институцията на държава-членка, която е платила недължима сума от помощите, изпраща справка за дължимата сума на институцията на другата държава-членка, която след това прихваща сумата, като спазва условията и ограниченията, определени за този вид процедура на прихващане, в съответствие с прилаганото от нея законодателство и незабавно превежда сумата на институцията, която е извършила недължимото плащане.

*Член 73***Предварително изплатени парични обезщетения или вноски**

1. За целите на прилагането на член 6 от регламента по прилагане, не по-късно от три месеца след като приложимото законодателство е било определено или институцията, която отговаря за изплащането на обезщетенията, е била посочена, институцията, която предварително е изплатила паричните обезщетения, съставя справка за предварително изплатената сума и я изпраща на институцията, която е определена за компетентна.

Институцията, определена за компетентна за изплащането на обезщетенията, приспада дължимата за предварителните плащания сума от просрочените суми по съответните обезщетения, които дължи на въпросното лице, и незабавно превежда приспаднатата сума на институцията, която предварително е изплатила паричните обезщетения.

▼B

Ако сумата на предварително изплатените обезщетения надхвърля просочените суми или такива не съществуват, определената за компетентна институция приспада тази сума от текущите плащания при спазване на условията и ограниченията, приложими за този вид процедура на прихващане съгласно законосъдателството, прилагано от нея, и независимо превежда приспаднатата сума на институцията, която предварително е изплатила паричните обезщетения.

2. Институция, която предварително е получила вноски от юридическо и/или физическо лице, не възстановява въпросните суми на лицето, което ги е платило, докато от институцията, посочена за компетентна, не бъдат потвърдени дължимите ѝ суми съгласно член 6, параграф 4 от регламента по прилагане.

По искане на институцията, определена за компетентна, което се отправя най-късно три месеца след като бъде определено приложимото законодателство, институцията, която предварително е получила вноски, ги превежда на институцията, посочена за компетентна за същия период с цел да бъде уредено положението по отношение на вноските, дължими от юридическото и/или физическото лице. Преведените вноски със задна дата се считат за платени на институцията, определена за компетентна.

Ако сумата на предварително изплатените вноски надхвърля сумата, която юридическото и/или физическото лице дължи на институцията, която е определена за компетентна, предварително получилата вноските институция възстановява надплатената сума на съответното юридическо и/или физическо лице.

*Член 74***Разходи, свързани с прихващането**

Когато дългът се събира чрез процедурата на прихващане, предвидена в членове 72 и 73 от регламента по прилагане, не се дължат никакви разходи.

Раздел 3**Събиране***Член 75***Определения и общи разпоредби**

1. За целите на настоящия раздел:

- „вземане“ означава всякакви вземания, свързани с неоснователно платени или предоставени вноски или обезщетения, включително лихви, глоби, административни санкции и всякакви други такси и разходи, свързани с вземането в съответствие със законодателството на държавата-членка, която извършва вземането;
- „орган заявител“ означава, по отношение на всяка държава-членка, всяка институция, която е отправила искане за информация, уведомяване или събиране във връзка с вземане, както е определено по-горе;
- „орган, получил искането“ означава, по отношение на всяка държава-членка, всяка институция, към която може да бъде отправено искане за информация, уведомяване или събиране.

2. Исканията и всякакви свързани с тях съобщения между държавите-членки по принцип се изпращат чрез определени институции.

▼B

3. Практическите мерки за прилагане, в това число и мерките, свързани с член 4 от регламента по прилагане и с определянето на минимален prag за сумите, за които може да се отправя искане за събиране, се вземат от Административната комисия.

*Член 76***Искания на информация**

1. По искане на органазаявител органът, получил искането, предоставя всяка възможност за информация, която може да е от полза на органазаявител за събирането на неговото вземане.

За да получи тази информация, органът, получил искането, използва правомощията, предоставени по силата на законовите, подзаконовите или административните разпоредби, приложими при събиране на такива вземания в неговата държава-членка.

2. Искането за информация съдържа име, последен известен адрес и всяка друга информация, свързана с установяването на самоличността на съответното юридическо или физическо лице, за което се отнася информацията, която ще се предостави, както и естеството и размера на вземането, във връзка с което е отправено искането.

3. Органът, получил искането, не е длъжен да предостави информация:

- а) която не би могъл да получи за целите на събирането на такива вземания, възникващи в собствената му държава-членка;
- б) която би представлявала разкриване на търговска, промишлена или професионална тайна; или
- в) чието разкриване може да накърни сигурността или да нарушава обществения ред на държавата-членка.

4. Органът, получил искането, уведомява органазаявител относно мотивите за отказ на искането за предоставяне на информация.

*Член 77***Уведомяване**

1. По искане на органа заявител органът, получил искането, уведомява адресата в съответствие с действащите правила относно уведомяването за подобни правни инструменти или решения в своята държава-членка, за всички правни инструменти и решения, включително тези от съдебно естество, произхождащи от държавата-членка на органа заявител и свързани с вземане и/или неговото събиране.

2. Искането за уведомяване съдържа името и адреса на съответния адресат, както и всяка друга свързана с установяването на самоличността му информация, до която органът заявител обикновено има достъп, естеството и предмета на правния инструмент или решението, за което уведомява, и, ако е необходимо, име, адрес и всяка друга информация, свързана с установяването на дължника и на вземането, до които се отнася правният инструмент или решението, както и всяка друга полезна информация.

▼B

3. Органът, получил искането, своевременно информира органа заявител относно действията, предприети във връзка с искането за уведомяване, и по-специално относно датата на препращане на решението или правния инструмент до адресата.

*Член 78***Искане за събиране**

1. Към искането за събиране на вземане, отправено от органа заявител към органа, получил искането, се прилага официален препис или заверено копие от правния инструмент, позволяващ неговото изпълнение, издаден в държавата-членка на органа заявител, и, когато е приложимо, оригинал или заверено копие от други необходими за събирането документи.

2. Органът заявител може да отправи искане за събиране само ако:

- а) вземането и/или правният инструмент, позволяващ неговото изпълнение, не са оспорени в собствената му държава-членка освен в случаите, когато се прилага член 81, параграф 2, втора алинея от регламента по прилагане;
- б) той е приложил в своята държава-членка подходящи процедури за събиране, налични въз основа на правния инструмент, посочен в параграф 1, но предприетите мерки няма да доведат до пълното изплащане на вземането;
- в) давностният срок не е изтекъл съгласно националното му законодателство.

3. Искането за събиране на вземания посочва:

- а) име, адрес и всякаква друга полезна информация, свързана с установяването на самоличността на съответното физическо или юридическо лице и/или на трета страна, държаща активите му;
- б) име, адрес и всякаква друга полезна информация, свързана с установяването на органа заявител;
- в) посочване на правния инструмент, позволяващ изпълнението, издаден в държавата-членка на органа заявител;
- г) естеството и размера на вземането, включително главницата, лихвата, глоби, административни санкции и всякакви други дължими такси и разходи, посочени в паричните единици на държавите-членки на органа заявител и на органа, получил искането;
- д) датата на уведомяване на адресата за правния инструмент от органа заявител и/или от органа, получил искането;
- е) началната дата и срока, в който е възможно изпълнението по силата на действащото законодателство в държавата-членка на органа заявител;
- ж) всяка друга полезна информация.

▼B

4. Искането за събиране на вземания съдържа също декларация от органа заявител, с която се потвърждава, че са изпълнени предвидените в параграф 2 условия.

5. Органът заявител изпраща на органа, получил искането, всякаква полезна информация, свързана с въпроса, който е довел до искането за събиране, която му е станала известна.

*Член 79***Правен инструмент, позволяващ изпълнението на събирането**

1. В съответствие с член 84, параграф 2 от основния регламент, правният инструмент, позволяващ изпълнението на вземането, се признава пряко и автоматично се приема за правен инструмент, позволяващ изпълнението на вземането от държавата-членка на органа, получил искането.

2. Независимо от параграф 1 правният инструмент, позволяващ изпълнението на вземането, когато е целесъобразно и в съответствие с действащите разпоредби в държавата-членка на органа, получил искането, може да бъде приет, признат, допълнен или заменен с правен инструмент, позволяващ изпълнението на територията на тази държава-членка.

В срок от три месеца от датата на получаване на искането за събиране държавите-членки полагат усилия да извършат формалностите по приемането, признаването, допълването или замяната на документа, освен в случаите, когато се прилага трета алинея от настоящия параграф. Държавите-членки не може да откажат да извършат тези действия, когато правният инструмент, позволяващ изпълнението, е съставен правилно. Органът, получил искането, уведомява органа заявител относно основанията за неспазването на тримесечния срок.

Ако някое от тези действия предизвика спор относно вземането и/или правния инструмент, позволяващ изпълнението, издаден от органа заявител, се прилага член 81 от регламента по прилагане.

*Член 80***Ред и срокове за плащане**

1. Вземанията се събират в паричната единица на държавата-членка на органа, получил искането. Органът, получил искането, превежда на органа заявител цялата сума по вземането, която е събрана.

2. Когато действащите законови, подзаконови или административни разпоредби в неговата държава-членка го позволяват и след консултация с органа заявител, органът, получил искането, може да даде на дължника допълнителен срок за плащане или да разреши разсрочено плащане. Лихвите, начислени от органа, получил искането, за така удълженния срок за плащане, също се превеждат на органа заявител.

▼B

От датата, на която правният инструмент, позволяващ изпълнението на събирането на вземането, бъде пряко признат в съответствие с член 79, параграф 1 от регламента по прилагане или приет, признат, допълнен или заменен в съответствие с член 79, параграф 2 от регламента по прилагане, се начисляват лихви за просрочено плащане съгласно действащите законови, подзаконови и административни разпоредби в държавата-членка на органа, получил искането, които също се превеждат на органа заявител.

Член 81

Оспорване на вземането или правния инструмент, позволяващ изпълнението на събирането и оспорване на мерките за изпълнение

1. Ако в хода на процедурата по събиране заинтересована страна оспори вземането и/или правния инструмент, позволяващ неговото изпълнение и издаден в държавата-членка на органа заявител, тази страна отнася въпроса до компетентните органи в държавата-членка на органа заявител в съответствие с действащото в тази държава-членка законодателство. Органът заявител уведомява незабавно органа, получил искането, за това действие. Заинтересованата страна също може да уведоми органа, получил искането, за това действие.

2. Веднага след като органът, получил искането, получи уведомлението или информацията, посочени в параграф 1 от органа заявител или от заинтересованата страна, той спира процедурата по изпълнение до вземане на решение от компетентния по този въпрос орган, освен ако органът заявител не внесе искане за обратното в съответствие с втора алинея на настоящия параграф. Ако органът, получил искането, прецени, че е необходимо, и без да се засяга член 84 от регламента по прилагане, той може да пред приеме защитни мерки, за да осигури събирането, доколкото действащите законови или подзаконови разпоредби на неговата държава-членка разрешават такова действие при подобни вземания.

Независимо от първа алинея органът заявител, в съответствие с действащите законови, подзаконови и административни практики в своята държава-членка, може да поиска от органа, получил искането, да събере оспорено вземане, доколкото съответните законови, подзаконови и административни практики в държавата-членка на органа, получил искането, го позволяват. Ако спорът бъде уреден в полза на дължника, органът заявител е длъжен да възстанови всички събрани суми, както и всяка компенсация, дължима в съответствие с действащото законодателство в държавата-членка на органа, получил искането.

3. Когато спорът се отнася до изпълнителни мерки, предприети в държавата-членка на органа, получил искането, въпросът се отнася до компетентния орган на тази държава-членка в съответствие с нейните законови и подзаконови разпоредби.

▼B

4. Когато компетентният орган, до когото е отнесен въпросът в съответствие с параграф 1, е съд или административен орган, неговото решение, доколкото е благоприятно за органа заявител и позволява събиране на вземането в държавата-членка на същия, представлява „правен инструмент, позволяващ изпълнението“ по смисъла на членове 78 и 79 от регламента по прилагане, и събирането на вземането се извършва въз основа на това решение.

*Член 82***Ограничения по отношение на съдействието**

1. Органът, получил искането, не е длъжен:

- a) да оказва съдействието, предвидено в членове 78—81 от регламента по прилагане, ако събирането на вземането може, поради положението на дължника, да предизвика сериозни икономически или социални затруднения в държавата-членка на органа, получил искането, доколкото действащите законови, подзаконови или административни практики в държавата-членка на органа, получил искането, позволяват такова действие при подобни национални вземания;
- b) да оказва съдействието, предвидено в членове 76—81 от регламента по прилагане, ако първоначалното искане по членове 76—78 от регламента по прилагане се отнася до вземания, по-стари от пет години, считано от момента, в който е бил установен правният инструмент, позволяващ събирането, в съответствие с действащите законови, подзаконови или административни практики в държавата-членка на органа заявител към датата на искането. Ако вземането или правният инструмент бъдат оспорени, обаче, срокът започва да тече от момента, в който държавата-членка на органа заявител установи, че вземането или заповедта за изпълнение, която позволява събирането, вече не могат да бъдат оспорвани.

2. Органът, получил искането, уведомява органа заявител относно мотивите за отказ на искането за предоставяне на съдействие.

*Член 83***Давностни срокове**

1. Въпросите, свързани с давностните срокове, се уреждат, както следва:

- a) съгласно действащото законодателство в държавата-членка на органа заявител, доколкото касаят вземането и/или правният инструмент, позволяващ неговото изпълнение; и
- b) съгласно действащото законодателство в държавата-членка на органа, получил искането, доколкото се отнасят до мерките за изпълнение в държавата-членка, получила искането.

Давностните срокове съгласно действащото законодателство в държавата-членка на органа, получил искането, започват да текат от датата на прякото признаване или от датата на приемане, признаване, допълване или заменяне в съответствие с член 79 от регламента по прилагане.

▼B

2. Действията по събиране на вземането, предприети от органа, получил искането, във връзка с искане за съдействие, които, ако са били извършени от органа заявител, биха имали като последствие спиране или прекъсване на давностния срок съгласно действащото законодателство в държавата-членка на органа заявител, се считат за предприети в тази държава-членка по отношение на такова последствие.

*Член 84***Зашитни мерки**

При обосновано искане от органа заявител органът, получил искането, приема защитни мерки за осигуряване на събирането на вземането, доколкото действащите законови и подзаконови актове в държавата-членка на органа, получил искането, го позволяват.

За целите на прилагането на първа алинея условията и процедурите, установени в членове 78, 79, 81 и 82 от регламента по прилагане, се прилагат *mutatis mutandis*.

*Член 85***Разходи, свързани със събирането**

1. Органът, получил искането, събира от съответното физическо или юридическо лице и удържа всички направени разходи по събирането, в съответствие със законовите и подзаконовите разпоредби в държава-членка на органа, получил искането, приложими към такива вземания.

2. Предоставяната съгласно настоящия раздел взаимопомощ по правило е безплатна. Когато обаче по събирането възникне конкретен проблем или то се отнася до разходи в много голям размер, органът заявител и органът, получил искането, може да се споразумеят за специфичен ред на възстановяване за конкретните случаи.

3. Държавата-членка на органа заявител остава задължена към държавата-членка на органа, получил искането, за изплащането на всички разходи и загуби, произтичащи от действия, счетени за необосновани, доколкото засягат същността на вземането или валидността на правния инструмент, издаден от органа заявител.

*Член 86***Клауза за преразглеждане**

1. Не по-късно от четвъртата пълна календарна година след влизането в сила на регламента по прилагане, Административната комисия представя сравнителен доклад относно сроковете, уредени съответно в член 67, параграфи 2, 5 и 6 от регламента по прилагане.

Въз основа на този доклад Европейската комисия може, ако е уместно, да внесе предложения за преразглеждане на тези срокове с цел значителното им намаляване.

2. Не по-късно от датата, посочена в параграф 1, административната комисия също оценява правилата за преобразуване на периоди, посочени в член 13, с оглед на опростяването на тези правила, ако е възможно.

▼B

3. Не по-късно от 1 май 2015 г. Административната комисия представя доклад специално за оценка на прилагането на глави I и III от дял IV от регламента по прилагане, по-специално по отношение на процедурите и сроковете, посочени в член 67, параграфи 2, 5 и 6 от регламента по прилагане, както и по отношение на процедурите по събиране, посочени в членове 75—85 от регламента по прилагане.

Предвид този доклад Европейската комисия може, ако е необходимо, да представи подходящи предложения, за да направи тези процедури по-ефективни и балансираны.

ДЯЛ V**ДРУГИ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ****Член 87****Медицински прегледи и административни проверки**

1. Без да се засягат други разпоредби, когато лице, което получава обезщетения или претендира за такива, или член на неговото семейство, има престой или пребивава на територията на държава-членка, различна от тази, в която се намира институцията дължник, медицинският преглед се извършва по искане на последната институция от институцията по мястото на престой или пребиваване на бенефициера в съответствие с процедурите, установени в законодателството, прилагано от тази институция.

Институцията дължник информира институцията по мястото на престой или пребиваване за всякакви специални изисквания, които трябва да се изпълнят, и при необходимост за това какво трябва да се включи в медицинския преглед.

2. Институцията по мястото на престой или пребиваване препраща доклад до институцията дължник, която е поискала медицинския преглед. Институцията дължник е обвързана от заключенията на институцията по място на престой или пребиваване.

Институцията дължник си запазва правото да поиска бенефициерът да бъде прегледан от посочен от нея лекар. От бенефициера обаче може да бъде поискано да се завърне в държавата-членка на институцията дължник, само ако е в състояние да извърши това пътуване, без то да навреди на здравето му, като разходите за пътуване и ношуви се поемат от институцията дължник.

3. Когато лице, което получава обезщетения или претендира за такива, или член на неговото семейство има престой или пребивава на територията на държава-членка, различна от тази, в която се намира институцията дължник, административната проверка се извършва по искане на институцията дължник от институцията по мястото на престой или пребиваване на бенефициера.

В този случай също се прилага параграф 2.

4. Параграфи 2 и 3 се прилагат също за определяне или провеждане на състоянието на зависимост на лице, получаващо или претендиращо за обезщетения за дългосрочна грижа, посочени в член 34 от основния регламент.

5. Компетентните органи или институции на две или повече държави-членки могат да се споразумеят относно конкретни разпоредби и процедури за пълно или частично подобряване на готовността за реализация на пазара на труда на лицата, получаващи или претендиращи за обезщетения, както и на участието им във всякакви схеми и програми, съществуващи за целта в държавата-членка на престой или пребиваване.

▼B

6. По изключение от принципа за бесплатна административна взаимопомощ по член 76, параграф 2 от основния регламент, действителният размер на разходите за проверките, посочени в параграфи 1—5, се възстановява на институцията, към която е било отправено искане да ги извърши, от институцията дължник, поискала проверките.

*Член 88***Нотификации**

1. Държавите-членки нотифицират на Европейската комисия данните за органите, определени в член 1, букви м), р) и с) от основния регламент и член 1, параграф 2, букви а) и б) от регламента по прилагане, и на институциите, определени в съответствие с регламента по прилагане.

2. На посочените в параграф 1 органи се осигурява електронна самоличност под формата на идентификационен код и електронен адрес.

3. Административната комисия определя структурата, съдържанието и подробните условия, включително общ формат и образец, за нотификация на данните, посочени в параграф 1.

4. Приложение 4 към регламента по прилагане предоставя данни за публичната база данни, съдържаща посочената в параграф 1 информация. Базата данни се създава и управлява от Европейската комисия. Държавите-членки обаче са отговорни за въвеждане на информациите относно собствените им национални координати в тази база данни. Освен това държавите-членки гарантират точността на въведената информация относно националните координати, изисквани съгласно параграф 1.

5. Държавите-членки отговарят за актуализирането на посочената в параграф 1 информация.

*Член 89***Информация**

1. Административната комисия изготвя необходимата информация, така че заинтересованите страни да бъдат запознати с правата си и с административните формалности, свързани с предявяването на тези права. Когато е възможно, тази информация се разпространява по електронен път чрез публикуване онлайн на публично достъпни страници. Административната комисия прави необходимото за редовното актуализиране на информацията и наблюдава качеството на предоставяното на клиентите обслужване.

2. Консултативният комитет, посочен в член 75 от основния регламент, може да дава становища и препоръки за подобряване на информацията и нейното разпространяване.

3. Комpetентните органи правят необходимото техните институции да са запознати и да прилагат всички общностни разпоредби, законодателни и други, включително решенията на Административната комисия, в областите, обхванати от основния регламент и регламента по прилагането му, и съгласно техните разпоредби.

▼B*Член 90***Превръщане на парични единици**

За целите на прилагането на основния регламент и регламента по прилагане за обменен курс между две парични единици служи референтният курс, обявен от Европейската централна банка. Датата, която се взема предвид при определяне на обменния курс, се посочва от Административната комисия.

*Член 91***Статистика**

Компетентните органи изготвят статистика относно прилагането на основния регламент и регламента по прилагане и я изпращат на секретариата на Административната комисия. Тези данни се събират и организират в съответствие с плана и метода, определени от Административната комисия. Европейската комисия отговаря за разпространяване на информацията.

*Член 92***Изменение на приложението**

Приложения 1, 2, 3, 4 и 5 към регламента по прилагане и приложения VI, VII, VIII и IX към основния регламент могат да бъдат изменени с регламент на Комисията по искане на Административната комисия.

*Член 93***Преходни разпоредби**

Член 87 от основния регламент се прилага в случаите, обхванати от регламента по прилагане.

*Член 94***Преходни разпоредби относно пенсийте**

1. При възникване на осигурителния случай преди датата на влизане в сила на регламента по прилагане на територията на съответната държава-членка и ако искането за пенсия не е довело до отпускане на обезщетение преди тази дата, това искане дава основание, доколкото за съответния осигурителен риск трябва да се отпуснат обезщетения, за двойно отпускане на обезщетения за период преди тази дата:

- за периода преди датата на влизане в сила на регламента по прилагане на територията на съответната държава-членка в съответствие с Регламент (ЕИО) № 1408/71 или със споразумения, които са в сила между съответните държави-членки,
- за периода, започващ да тече от датата на влизане в сила на регламента по прилагане на територията на съответната държава-членка, в съответствие с основния регламент.

Ако обаче сумата, изчислена съгласно разпоредбите по буква а), е по-голяма от сумата, изчислена съгласно разпоредбите по буква б), съответното лице продължава да има право на сумата, изчислена съгласно разпоредбите по буква а).

▼B

2. Искане за обезщетение за инвалидност, старост или за преживели лица, представено на институция на държава-членка от датата на влизане в сила на регламента по прилагане на територията на съответната държава-членка, автоматично налага преоценка на обезщетенията, които са били отпуснати за същия осигурителен случай преди тази дата от институцията или институциите на една или повече държави-членки, в съответствие с основния регламент; такава преоценка не може да води до намаляване на размера на отпуснатите обезщетения.

*Член 95***Преходен период за електронен обмен на данни**

1. Всяка държава-членка може да се ползва от преходен период за обмен на данни по електронен път, както е предвидено в член 4, параграф 2 от регламента по прилагане.

Тези преходни периоди не надвишават 24 месеца от датата на влизане в сила на регламента по прилагане.

Ако обаче предоставянето на необходимата общностна инфраструктура (системата за електронен обмен на данни за социална сигурност — EESSI) се забави значително спрямо влизането в сила на регламента по прилагане, Административната комисия може да постигне съгласие за подходящо удължаване на тези периоди.

2. Конкретният ред и условия за всички необходими преходни периоди, посочени в параграф 1, се определят от Административната комисия с оглед да се осигури обменът на данни, необходими за прилагане на основния регламент и регламента по прилагане.

*Член 96***Отмяна**

1. Регламент (ЕИО) № 574/72 се отменя, считано от 1 май 2010 г.

Независимо от това Регламент (ЕИО) № 574/72 остава в сила и продължава да има правно действие за целите на:

- Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета от 14 май 2003 година за разширяване на обхвата на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 до граждани на трети страни, които все още не са обхванати от тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство⁽¹⁾, докато посоченият регламент не бъде отменен или изменен;
- Регламент (ЕИО) № 1661/85 на Съвета от 13 юни 1985 г. относно техническите адаптации на правилата на Общността за социална сигурност на работниците мигранти по отношение на Гренландия⁽²⁾, докато посоченият регламент не бъде отменен или изменен;

⁽¹⁾ OB L 124, 20.5.2003 г., стр. 1.

⁽²⁾ OB L 160, 20.6.1985 г., стр. 7.

▼B

- в) Споразумението за Европейското икономическо пространство (¹) и Споразумението между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора (²), както и други споразумения, съдържащи позоваване на Регламент (ЕИО) № 574/72, докато посочените споразумения не бъдат изменени въз основа на регламента по прилагане.
2. В Директива 98/49/EО на Съвета от 29 юни 1998 година за запазване на правото на допълнителна пенсия на заети лица и самостоятелно заети лица, движещи се в границите на Общността (³), и най-общо във всички останали актове на Общността позоваванията на Регламент (ЕИО) № 574/72 се разбираят като позовавания на регламента по прилагане.

Член 97

Публикуване и влизане в сила

Настоящият регламент се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Той влиза в сила на 1 май 2010 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

(¹) OB L 1, 3.1.1994 г., стр. 1.

(²) OB L 114, 30.4.2002 г., стр. 6.

(³) OB L 209, 25.7.1998 г., стр. 46.

▼B**ПРИЛОЖЕНИЕ 1**

Разпоредби за прилагане на двустранни споразумения, които продължават да са в сила, и нови двустранни споразумения за прилагане

(посочени в член 8, параграф 1 и член 9, параграф 2 от регламента по прилагане)

БЕЛГИЯ — ДАНИЯ

Размяна на писма от 8 май 2006 г. и 21 юни 2006 г. относно Споразумението за възстановяване на действителната стойност на обезщетение, предоставено на членовете на семейството на заето или самостоятелно заето лице, осигурено в Белгия, когато членът на семейството пребивава в Дания, и на пенсионери и (или членове на техните семейства), осигурени в Белгия, но пребиваващи в Дания.

БЕЛГИЯ — ГЕРМАНИЯ

Споразумението от 29 януари 1969 г. за събирането на вноски за социална сигурност.

БЕЛГИЯ — ИРЛАНДИЯ

Размяната на писма от 19 май и 28 юли 1981 г. относно член 36, параграф 3 и член 70, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (взаимен отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура и обезщетения за безработица съгласно дял III, глави 1 и 6 от Регламент (ЕИО) № 1408/71) и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (взаимен отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи).

БЕЛГИЯ — ИСПАНИЯ

Споразумението от 25 май 1999 г. относно възстановяване на обезщетенията в натура в съответствие с разпоредбите на регламенти (ЕИО) № 1408/71 и 574/72.

БЕЛГИЯ — ФРАНЦИЯ

- а) Споразумението от 4 юли 1984 г. относно медицинските прегледи на погранични работници, които пребивават в една държава, а работят в друга.
- б) Споразумението от 14 май 1976 г. относно отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, прието съгласно член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- в) Споразумението от 3 октомври 1977 г. за прилагане на член 92 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (събиране на вноски за социална сигурност).
- г) Споразумението от 29 юни 1979 г. за взаимен отказ от възстановяване на разходите, предвиден в член 70, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (разходи за обезщетения за безработица).
- д) Административната договореност от 6 март 1979 г. за реда за прилагане на допълнителната конвенция от 12 октомври 1978 г. за социална сигурност между Белгия и Франция по отношение на разпоредбите ѝ за самостоятелно заети лица.
- е) Размяната на писма от 21 ноември 1994 г. и 8 февруари 1995 г. относно процедурите за уреждане на взаимни искания съгласно членове 93, 94, 95 и 96 от Регламент (ЕИО) № 574/72.

▼B**БЕЛГИЯ — ИТАЛИЯ**

- a) Споразумението от 12 януари 1974 г. за прилагане на член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- б) Споразумението от 31 октомври 1979 г. за прилагане на член 18, параграф 9 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- в) Размяната на писма от 10 декември 1991 г. и 10 февруари 1992 г. относно възстановяването на разходи по взаимни искания съгласно член 93 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- г) Споразумението от 21 ноември 2003 г. относно условията за уреждане на взаимни искания съгласно членове 94 и 95 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета.

БЕЛГИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

- а) Споразумението от 28 януари 1961 г. за събирането на вноски за социална сигурност.
- б) Споразумението от 16 април 1976 г. относно отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, предвиден в член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72.

БЕЛГИЯ — НИДЕРЛАНДИЯ**▼M1****▼B**

- б) Споразумение от 13 март 2006 г. за осигуряване за здравни грижи.
- в) Споразумението от 12 август 1982 г. за осигуряване за болест, майчинство и инвалидност.

БЕЛГИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

- а) Размяната на писма от 4 май и 14 юни 1976 г. във връзка с член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи).
- б) Размяната на писма от 18 януари и 14 март 1977 г. във връзка с член 36, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (разпоредба за възстановяване или за отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура, предвидени съгласно дял III, глава 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71), изменена с размяната на писма от 4 май и 23 юли 1982 г. (споразумение за възстановяване на разходите, направени в съответствие с член 22, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕИО) № 1408/71).

БЪЛГАРИЯ — ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Член 29, параграфи 1 и 3 от Спогодбата от 25 ноември 1998 г. и член 5, параграф 4 от Административното споразумение от 30 ноември 1999 г. относно отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи.

БЪЛГАРИЯ — ГЕРМАНИЯ

Членове 8 и 9 от Административното споразумение за прилагане на Спогодбата за социална сигурност от 17 декември 1997 г. в сферата на пенсионното осигуряване.

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА — СЛОВАКИЯ

Членове 15 и 16 от Административната договореност от 8 януари 1993 г. относно спецификацията на място на работодателя и мястото на пребиваване за прилагане на член 20 от Конвенцията от 29 октомври 1992 г. относно социалната сигурност.

▼B**ДАНИЯ — ИРЛАНДИЯ**

Размяната на писма от 22 декември 1980 г. и 11 февруари 1981 г. относно взаимен отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура, предоставени за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, и на разходите за обезщетения за безработица, както и на разходите за административни проверки и медицински прегледи (член 36, параграф 3, член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72).

ДАНИЯ — ГЪРЦИЯ

Споразумение от 8 май 1986 г. относно частичен взаимен отказ от възстановяване на разходи за обезщетения в натура за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, и от възстановяване на разходи за административни проверки и медицински прегледи.

ДАНИЯ — ИСПАНИЯ

Споразумение от 11 декември 2006 г. относно авансово плащане, давностни срокове и възстановяване на действителната стойност на обезщетение, предоставено на членовете на семейството на наето или самостоятелно заето лице, осигурено в Испания, когато членът на семейството пребивава в Дания, и на пенсионери и (или членове на техните семейства, осигурени в Испания, но пребиваващи в Дания.

▼M4**▼B****ДАНИЯ — ИТАЛИЯ**

Споразумение от 18 ноември 1998 г. относно възстановяване на разходите за обезщетения в натура за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, както и на разходите за административни проверки и медицински прегледи.

▼M1**▼M4****▼B****ДАНИЯ — ПОРТУГАЛИЯ**

Споразумение от 17 април 1998 г. относно частичен отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, както и разходите за административни проверки и медицински прегледи.

ДАНИЯ — ФИНЛАНДИЯ

Член 15 на Скандинавската конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г. Споразумение относно взаимен отказ от възстановяване в съответствие с членове 36, 63 и 70 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (разходи за обезщетения в натура за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, както и обезщетения за безработица) и член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (разходи за административни проверки и медицински прегледи).

▼B**ДАНИЯ — ШВЕЦИЯ**

Член 15 на Скандинавската конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г.: Споразумение относно взаимен отказ от възстановяване в съответствие с членове 36, 63 и 70 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (разходи за обезщетения в натура във връзка с болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, както и обезщетения за безработица) и член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (разходи за административни проверки и медицински прегледи).

ДАНИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Размяната на писма от 30 март и 19 април 1977 г., изменена с размяна на писма от 8 ноември 1989 г. и 10 януари 1990 г., относно споразумение за отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура и за административни проверки и медицински прегледи.

ГЕРМАНИЯ — ФРАНЦИЯ

Споразумението от 26 май 1981 г. за прилагане на член 92 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (събиране на вноски за социална сигурност).

ГЕРМАНИЯ — ИТАЛИЯ

Споразумението от 3 април 2000 г. за събиране на вноски за социална сигурност.

ГЕРМАНИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

- а) Споразумението от 14 октомври 1975 г. за отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, прието съгласно член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- б) Споразумението от 14 октомври 1975 г. за събирането на вноски за социална сигурност.
- в) Споразумението от 25 януари 1990 г. във връзка с прилагането на членове 20 и 22, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕИО) № 1408/71.

▼M1**▼B****ГЕРМАНИЯ — АВСТРИЯ**

Раздел II, точка 1 и раздел III от споразумението от 2 август 1979 г. за прилагане на Конвенцията за осигуряване при безработица от 19 юли 1978 г. продължават да бъдат в сила за лица, които към 1 януари 2005 г. или преди това са упражнявали дейност като погранични работници и са станали безработни на и преди 1 януари 2011 г.

ГЕРМАНИЯ — ПОЛША

Споразумението от 11 януари 1977 г. за прилагането на конвенцията от 9 октомври 1975 г. относно пенсийте за старост и обезщетенията за трудови злополуки.

ЕСТОНИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Договореност, финансирана на 29 март 2006 г. между компетентните органи на Република Естония и на Обединеното кралство в съответствие с член 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71, за други методи за възстановяване на разходите за обезщетения в натура, които се предоставят съгласно този регламент и от двете държави, считано от 1 май 2004 г.

▼B**ИРЛАНДИЯ — ФРАНЦИЯ**

Размяната на писма от 30 юли 1980 г. и 26 септември 1980 г. относно член 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура) и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (разходи за административни проверки и медицински прегледи).

ИРЛАНДИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

Размяната на писма от 26 септември 1975 г. и 5 август 1976 г. относно член 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура съгласно дял III, глава 1 или 4 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 и на разходите за административни проверки и медицински прегледи, посочени в член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72).

ИРЛАНДИЯ — НИДЕРЛАНДИЯ

Размяната на писма от 22 април и 27 юли 1987 г. относно член 70, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (отказ от възстановяване на разходите за обезщетения, предоставени съгласно член 69 от Регламент (ЕИО) № 1408/71) и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, посочени в член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72).

ИРЛАНДИЯ — ШВЕЦИЯ

Споразумение от 8 ноември 2000 г. относно отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, както и на разходите за административни проверки и медицински прегледи.

ИРЛАНДИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Размяната на писма от 9 юли 1975 г. във връзка с член 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (договореност за възстановяване или за отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура съгласно дял III, глави 1 или 4 от Регламент (ЕИО) № 1408/71) и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи).

▼M4**▼B****ИСПАНИЯ — ФРАНЦИЯ**

Споразумението от 17 май 2005 г., установяващо конкретните разпоредби за управление и уреждане на взаимни искания във връзка с обезщетения за здравни грижи съгласно регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72.

ИСПАНИЯ — ИТАЛИЯ

Споразумението за нова процедура за подобряване и опростяване на възстановяването на разходи за здравни грижи от 21 ноември 1997 г. в съответствие с член 36, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (възстановяване на обезщетения в натура за болест и майчинство) и членове 93, 94, 95, 100 и 102, параграф 5 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (процедури за възстановяване на обезщетения за болест и майчинство и просрочени искания).

▼M4

▼B

ИСПАНИЯ — ПОРТУГАЛИЯ

▼M3

▼B

- б) Споразумението от 2 октомври 2002 г., установяващо подробни правила за управлението и уреждането на взаимни искания за здравни грижи с оглед улесняване и ускоряване на уреждането на тези искания

ШВЕЦИЯ — ИСПАНИЯ

Споразумението от 1 декември 2004 г. за възстановяване на разходите за обезщетения в натура съгласно разпоредбите на регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72.

ИСПАНИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Споразумение от 18 юни 1999 г. за възстановяване на разходите за обезщетения в натура съгласно разпоредбите на регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72.

ФРАНЦИЯ — ИТАЛИЯ

- а) Размяната на писма от 14 май и 2 август 1991 г. относно условията за уреждане на взаимни искания съгласно член 93 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- б) Допълнителната размяна на писма от 22 март и 15 април 1994 г. относно процедурите за уреждане на взаимните задължения съгласно членове 93, 94, 95 и 96 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- в) Размяната на писма от 2 април 1997 г. и 20 октомври 1998 г. за изменение на размяната на писма, посочени в букви а) и б) относно процедурите за уреждане на взаимни задължения в съответствие с членове 93, 94, 95 и 96 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
- г) Споразумението от 28 юни 2000 г. за отказ от възстановяване на разходите, посочени в член 105, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 574/72 за административни проверки и медицински прегледи, поискани съгласно член 51 от посочения по-горе регламент.

ФРАНЦИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

▼M4

- а) Споразумението от 2 юли 1976 г. за отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, предвидени в член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета от 21 март 1972 г.

▼M4

- б) Размяната на писма от 17 юли и 20 септември 1995 г. относно условията за уреждане на взаимни искания в съответствие с членове 93, 95 и 96 от Регламент (ЕИО) № 574/72.

▼B

ФРАНЦИЯ — НИДЕРЛАНДИЯ

- а) ►M4 Споразумението от 28 април 1997 г. за отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи съгласно член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72. ◀

▼M4**▼B**

ФРАНЦИЯ — ПОРТУГАЛИЯ

Споразумението от 28 април 1999 г., определящо специални подробни правила за управление и уреждане на взаимни искания за медицинско лечение съгласно регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72.

ФРАНЦИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

- а) Размяната на писма от 25 март и 28 април 1997 г. във връзка с член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи).
- б) Споразумението от 8 декември 1998 г. относно конкретните методи за определяне на сумите за възстановяване за обезщетения в натура съгласно разпоредбите на регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72.

ИТАЛИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

Член 4, параграфи 5 и 6 от Административната договореност от 19 януари 1955 г. относно разпоредбите за прилагане на Общата конвенция за социална сигурност (осигуряване за болест за работещите в селското стопанство).

▼M4**▼B**

ИТАЛИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Договореността, подписана на 15 декември 2005 г. между компетентните органи на Италианската република и на Обединеното кралство в съответствие с член 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 за други методи за възстановяване на разходите за обезщетения в натура, които се предоставят съгласно този регламент и от двете държави, считано от 1 януари 2005 г.

ЛЮКСЕМБУРГ — НИДЕРЛАНДИЯ

Споразумението от 1 ноември 1976 г. за отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, прието съгласно член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72.

ЛЮКСЕМБУРГ — ШВЕЦИЯ

Договореността от 27 ноември 1996 г. за възстановяване на разходите в областта на социалната сигурност.

▼B**ЛЮКСЕМБУРГ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО**

Размяната на писма от 18 декември 1975 г. и 20 януари 1976 г. във връзка с член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи, посочени в член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72).

УНГАРИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Договореността, финализирана на 1 ноември 2005 г. между компетентните органи на Република Унгария и на Обединеното кралство в съответствие с член 35, параграф 3 и член 41, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 883/2004, за други методи за възстановяване на разходите за обезщетения в натура, които се предоставят съгласно този регламент и от двете държави, считано от 1 май 2004 г.

МАЛТА — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Договореност, финализирана на 17 януари 2007 г. между компетентните органи на Малта и на Обединеното кралство в съответствие с член 35, параграф 3 и член 41, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 883/2004, за други методи за възстановяване на разходите за обезщетения в натура, които се предоставят съгласно този регламент и от двете държави, считано от 1 май 2004 г.

▼M1**▼B****НИДЕРЛАНДИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО**

- a) ► **M4** Второто изречение от член 3 от Административната договореност от 12 юни 1956 г. за прилагане на Конвенцията от 11 август 1954 г. ◀

▼M4**▼B****ПОРТУГАЛИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО**

Договореността от 8 юни 2004 г. за други методи за възстановяване на разходите за обезщетения в натура, които се предоставят и от двете държави, считано от 1 януари 2003 г.

ФИНЛАНДИЯ — ШВЕЦИЯ

Член 15 на Скандинавската конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г.: Споразумение относно взаимен отказ от възстановяване в съответствие с членове 36, 63 и 70 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (разходи за обезщетения в натура за болест, майчинство, трудови злополуки и професионални болести, както и обезщетения за безработица) и в съответствие с член 105 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (разходи за извършване на административни проверки и медицински прегледи).

ФИНЛАНДИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Размяната на писма от 1 и 20 юни 1995 г. относно членове 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (възстановяване или отказ от възстановяване на разходите за обезщетения в натура) и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ от възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи).

ШВЕЦИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Споразумението от 15 април 1997 г. във връзка с член 36, параграф 3 и член 63, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (възстановяване или отказ за възстановяване на разходите за обезщетения в натура) и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (отказ за възстановяване на разходите за административни проверки и медицински прегледи).

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Специални схеми за държавни служители

(посочени в ►M1 член 32, параграф 2 и член 41, параграф 1 ◀ от регламента по прилагане)

- A. Специални схеми за държавни служители, които не са обхванати от дял III, глава 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004 относно обезщетенията в натура

Германия

Специални схеми за болест за държавни служители

- B. Специални схеми за държавни служители, които не са обхванати от дял III, глава 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004, с изключение на член 19, член 27, параграф 1 и член 35 относно обезщетенията в натура.

Испания

Специална схема за социална сигурност за държавни служители.

Специална схема за социална сигурност за въоръжените сили.

Специална схема за социална сигурност за съдебните служители и административния персонал.

- B. Специални схеми за държавни служители, които не са обхванати от дял III, глава 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 относно обезщетенията в натура

Германия

Специални схеми за злополуки за държавни служители.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

Държави-членки, изискващи възстановяване на разходите за обезщетения в натура на базата на фиксирани суми

(посочени в член 63, параграф 1 от регламента по прилагане)

ИРЛАНДИЯ

ИСПАНИЯ

▼M3

КИПЪР

▼B

НИДЕРЛАНДИЯ

ПОРТУГАЛИЯ

ФИНЛАНДИЯ

ШВЕЦИЯ

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

▼B***ПРИЛОЖЕНИЕ 4*****Подробности за базата данни, посочена в член 88, параграф 4 от регламента по прилагане****1. Съдържание на базата данни**

Електронният справочник (URL) на заинтересованите органи съдържа:

- а) наименованията на органите на официалния език/езици на държавата-членка, както и на английски език
- б) идентификационния код и електронните адреси в EESSI (системата за електронен обмен на данни за социалната сигурност)
- в) тяхната функция във връзка с определенията в член 1, букви м), р) и с) от основния регламент и член 1, букви а) и б) от регламента по прилагане
- г) тяхната компетентност по отношение на различните рискове, видове обезщетения, схеми и географски обхват
- д) коя част от основния регламент прилагат органите
- е) следните координати: пощенски адрес, телефон, телефон, електронен адрес и съответния адрес URL
- ж) всяка друга информация, необходима за прилагането на основния регламент или на регламента по прилагане.

2. Управление на базата данни

- а) Електронният справочник е с хостинг в EESSI на равнище Европейска комисия.
- б) Държавите-членки носят отговорност за събирането и проверяването на необходимата информация за органите, както и за своевременното представяне на Европейската комисия на всяка нова информация или промяна на информация, която е под тяхна отговорност.

3. Достъп

Информацията, използвана за оперативни и административни цели, не е достъпна за обществеността.

4. Сигурност

Всички промени в базата данни (вписване, актуализиране, заличаване) се регистрират. Преди получаване на достъп до справочника с цел изменение на информация потребителите се идентифицират и удостоверяват своята автентичност. Преди всеки опит за промяна се прави проверка дали потребителят има разрешение за подобно действие. Всяко неразрешено действие се отхвърля и регистрира.

5. Езиков режим

Общийят езиков режим на базата данни е английски. Наименованията на органите и техните координати следва да бъдат вписани и на официалния/официалните език/езици на държавата-членка.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

Държави-членки, които определят на взаимна основа максималния размер на възстановяването, посочен в третото изречение от член 65, параграф 6 от основния регламент, въз основа на средния размер на обезщетенията за безработица, предвиден в техните законодателства през предходната календарна година

(посочени в член 70 от регламента по прилагане)

БЕЛГИЯ

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

▼M3

ДАНИЯ

▼B

ГЕРМАНИЯ

▼M4

НИДЕРЛАНДИЯ

▼B

АВСТРИЯ

СЛОВАКИЯ

ФИНЛАНДИЯ